I

(Tiesību akti, kuru publicēšana ir obligāta)

KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 108/2006

(2006. gada 11. janvāris)

ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1725/2003, ar ko pieņem noteiktus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1606/2002, attiecībā uz 1., 4., 6. un 7. starptautisko finanšu pārskatu standartu (SFPS), 1., 14., 17., 32., 33. un 39. starptautisko grāmatvedības standartu (SGS), un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) 6. interpretāciju

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 19. jūlija Regulu (EK) Nr. 1606/2002 par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu [1] un jo īpaši tās 3. panta 1. punktu,

tā kā:

(1) Ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1725/2003 [2] tika pieņemti noteikti starptautiski standarti un to interpretācijas, kas bija spēkā 2002. gada 14. septembrī.

(2) Starptautisko grāmatvedības standartu padome (SGSP) 2005. gada 30. jūnijā pieņēma grozījumus 1. SFPS *Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmā pieņemšana* un secinājumu pamatu 6. SFPS *Derīgo izrakteņu pētniecība un novērtēšana*, lai skaidrāk formulētu izņēmumu, kas attiecas uz SFPS pirmreizējiem piemērotājiem, kuri sāks lietot 6. SFPS pirms 2006. gada 1. janvāra.

(3) SGSP 2005. gada 18. augustā publicēja 7. SFPS *Finanšu instrumenti: Informācijas atklāšana*. Tajā ir noteiktas jaunas prasības, lai uzlabotu informāciju par finanšu instrumentiem, kas tiek sniegta uzņēmumu finanšu pārskatos. Tas aizstāj 30. SGS *Informācijas atklāšana banku un līdzīgu finanšu iestāžu finanšu pārskatos* un dažas prasības no 32. SGS *Finanšu instrumenti: Informācijas atklāšana un sniegšana*.

(4) SGSP 2005. gada 18. augustā pieņēma arī grozījumu 1. SGS *Finanšu pārskatu sniegšana — informācijas atklāšana par kapitālu*, kurā noteiktas prasības informācijas atklāšanai par uzņēmuma kapitālu.

(5) SGSP 2005. gada 18. augustā pieņēma grozījumus 39. SGS *Finanšu instrumenti: Atzīšana un novērtēšana* un 4. SFPS *Apdrošināšanas līgumi — finanšu garantiju līgumi*. Grozījumi paredzēti tam, lai finanšu garantiju līgumu emitenti iekļautu savās bilancēs saistības, kas rodas no šiem līgumiem.

(6) Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komiteja (SFPIK) 2005. gada 1. septembrī publicēja SFPIK 6. interpretāciju *Saistības, kas rodas no līdzdalības konkrētā tirgū — elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi*, turpmāk -6. SFPIK. 6. SFPIK ir precizēta atkritumu pārvaldības izmaksu saistību uzskaite.

(7) Apspriešanās ar nozares tehniskiem ekspertiem apstiprina, ka 1. SFPS, 4. SFPS, 7. SFPS, 1. SGS, 39. SGS un 6. SFPIK atbilst Regulas (EK) Nr. 1606/2002 3. panta 2. punktā izklāstītajiem pieņemšanas tehniskajiem kritērijiem.

(8) 7. SFPS pieņemšana nozīmē secīgus citu starptautisko grāmatvedības standartu grozījumus, lai nodrošinātu starptautisko grāmatvedības standartu savstarpējo konsekvenci. Šie secīgie grozījumi skar 1. SFPS, 4. SFPS, 14. SGS, 17. SGS, 32. SGS, 33. SGS un 39. SGS.

(9) Tādēļ attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 1725/2003.

(10) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Grāmatvedību regulējošās komitejas atzinumu,

[1] OV L 243, 11.9.2002., 1. lpp.

[2] OV L 261, 13.10.2003., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 2106/2005 (OV L 337, 22.12.2005, 16. lpp.).

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 1725/2003 pielikumu groza šādi:

(1) 1. starptautisko finanšu pārskatu standartu (SFPS) *SFPS pirmā pieņemšana* groza saskaņā ar 1. SFPS grozījumiem un secinājumu pamatu 6. SFPS *Derīgo izrakteņu pētniecība un novērtēšana*, kā izklāstīts šīs regulas pielikumā;

(2) 30. starptautisko grāmatvedības standartu (SGS) *Informācijas atklāšana banku un līdzīgu finanšu iestāžu finanšu pārskatos* aizstāj ar 7. SFPS *Finanšu instrumenti: Informācijas atklāšana*, kā izklāstīts šīs regulas pielikumā;

(3) 1. starptautisko grāmatvedības standartu (SGS) *Finanšu pārskatu sniegšana — Informācijas atklāšana par kapitālu* groza saskaņā ar 1. SGS grozījumiem, kā izklāstīts šīs regulas pielikumā;

(4) 39. SGS *Finanšu instrumenti: Atzīšana un novērtēšana* un 4. *SFPS Apdrošināšanas līgumi* groza saskaņā ar 39. SGS un 4. SFPS grozījumiem, kā izklāstīts šīs regulas pielikumā;

(5) Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) 6. interpretāciju *Saistības, kas rodas no līdzdalības konkrētā tirgū — elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi*, pievieno, kā izklāstīts šīs regulas pielikumā;

(6) 7. SFPS pieņemšana nozīmē secīgus 1. un 4. SFPS, 14. SGS, 17. SGS, 32. SGS, 33. SGS un 39. SGS grozījumus saskaņā ar 7. SFPS C papildinājumu, kā izklāstīts šīs regulas pielikumā;

(7) 32. SGS groza saskaņā ar 39. SGS un 4. SFPS grozījumiem, kā izklāstīts šīs regulas pielikumā.

2. pants

(1) Katrs uzņēmums piemēro 1. SFPS grozījumu un 39. SGS un 4. SFPS grozījumus, kā izklāstīts šīs regulas pielikumā, vēlākais no sava 2006. finanšu gada sākuma.

(2) Katrs uzņēmums piemēro 7. SFPS un 1. SGS grozījumu, kā izklāstīts šīs regulas pielikumā, vēlākais no sava 2007. finanšu gada sākuma.

(3) Katrs uzņēmums piemēro 6. SFPIK, kā izklāstīts šīs regulas pielikumā, vēlākais no sava 2006. finanšu gada sākuma.

Tomēr uzņēmumi, kuru finanšu gads sākas decembrī, piemēro 6. SFPIK vēlākais no sava 2005. finanšu gada sākuma.

3. pants

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2006. gada 11. janvāra

Komisijas vārdā —
Charlie McCREEVY
Komisijas loceklis

PIELIKUMS

STARPTAUTISKIE FINANŠU PĀRSKATU STANDARTI

1. SFPS	Grozījumi 1. SFPS *Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmā pieņemšana* un secinājumu pamats 6. SFPS *Derīgo izrakteņu pētniecība un novērtēšana*
7. SFPS	7. SFPS *Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana*
1. SGS	1. SGS *Finanšu pārskatu sniegšana — informācijas atklāšana par kapitālu* grozījumi
39. SGS 4. SFPS	39. SGS *Finanšu instrumenti: Atzīšana un novērtēšana* un 4. SFPS *Apdrošināšanas līgumi — finanšu garantiju līgumi* grozījumi.
6. SFPIK interpretācija	6. SPFIK interpretācija *Saistības, kas rodas no līdzdalības konkrētā tirgū — elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi*

Pavairošana atļauta Eiropas ekonomikas zonā. Visas esošās tiesības saglabātas ārpus EEZ, izņemot tiesības pavairot personīgai lietošanai vai cita godīga darījuma nolūkā. Papildu informāciju var saņemt no Starptautisko grāmatvedības standartu padomes šādā tīmekļa vietnē: www.iasb.org.

Grozījumi 1. SFPS "Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmā pieņemšana"

Šajā dokumentā izklāstīti grozījumi 1. SFPS "Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmā pieņemšana". Grozījumos pieņemti priekšlikumi, kuri tika iekļauti šajā SFPS ierosināto grozījumu publiskotā projektā, kas tika publicēts 2005. gada 29. aprīlī.

Grozījums 1. SFPS

36B. punktā un tā virsrakstā, kas atrodas pirms tā, izdara šādus grozījumus.

Atbrīvojums no prasības sniegt salīdzināmu informāciju 6. SFPS nolūkā

36B. Uzņēmumam, kas pieņem SFPS pirms 2006. gada 1. janvāra un izvēlas pieņemt 6. SFPS "Derīgo izrakteņu pētniecība un novērtēšana" pirms 2006. gada 1. janvāra, nav jāpiemēro 6. SFPS prasības salīdzināmai informācijai, kura sniegta tā pirmajos finanšu pārskatos saskaņā ar SFPS.

7. STARPTAUTISKAIS FINANŠU PĀRSKATU STANDARTS

Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana

MĒRĶIS

1. Šā SFPS mērķis ir pieprasīt uzņēmumiem savos finanšu pārskatos atklāt informāciju, kas lietotājiem ļauj novērtēt:

   (a) finanšu instrumentu nozīmīgumu uzņēmuma finansiālajam stāvoklim un darbības rezultātiem,

   un

   (b) no finanšu instrumentiem izrietošo risku veidu un apmēru, kuriem uzņēmums ir pakļauts perioda laikā un pārskata datumā, un kā uzņēmums pārvalda šos riskus.

2. Šā SFPS principi papildina principus finanšu aktīvu un finanšu saistību atzīšanai, novērtēšanai un uzrādīšanai 32. SGS *Finanšu instrumenti: informācijas sniegšana* un 39. SGS *Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana*.

DARBĪBAS JOMA

3. Šo SFPS piemēro visi uzņēmumi visu veidu finanšu instrumentiem, izņemot:

   (a) tās līdzdalības meitas uzņēmumos, asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos, kuras uzskaita saskaņā ar 27. SGS *Konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati*, 28. SGS *Asociētajos uzņēmumos veiktie ieguldījumi* vai 31. SGS *Līdzdalība kopuzņēmumos*. Tomēr dažos gadījumos 27. SGS, 28. SGS vai 31. SGS ļauj uzņēmumam uzskaitīt līdzdalību meitas uzņēmumā, asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, izmantojot 39. SGS; šajos gadījumos uzņēmumi piemēro 27. SGS, 28. SGS vai 31. SGS informācijas atklāšanas prasības papildus šā SFPS prasībām. Uzņēmumi šo SFPS piemēro arī visiem līdzdalības meitas uzņēmumos, asociētajos uzņēmumos vai kopuzņēmumos atvasinājumiem, ja vien atvasinājums neatbilst pašu kapitāla instrumenta definīcijai 32. SGS;

   (b) darba devēju tiesības un pienākumus saskaņā ar darbinieku pabalstu plāniem, kuriem piemēro 19. SGS *Darbinieku pabalsti*;

   (c) līgumus, kas noslēgti par iespējamo atlīdzību uzņēmējdarbības apvienošanā (sk. 3. SFPS *Uzņēmējdarbības apvienošana*). Šis izņēmums piemērojams tikai iegādātājam;

   (d) apdrošināšanas līgumus, kā definēts 4. SFPS *Apdrošināšanas līgumi*. Tomēr šo SFPS piemēro atvasinājumiem, kas iegulti apdrošināšanas līgumos, ja 39. SGS nosaka, ka uzņēmumam tie jāuzskaita atsevišķi;

   (e) finanšu instrumentus, līgumus un pienākumus atbilstoši maksājumiem ar akcijām, kuriem piemēro 2. SFPS *Maksājums ar akcijām*, izņemot to, ka šo SFPS piemēro līgumiem, kas ietilpst 39. SGS 5. līdz 7. punkta darbības jomā.

4. Šo SFPS piemēro atzītiem un neatzītiem finanšu instrumentiem. Atzītie finanšu instrumenti ir finanšu aktīvi un finanšu saistības, kas ietilpst 39. SGS darbības jomā. Neatzītie finanšu instrumenti ir tie finanšu instrumenti, kuri neietilpst 39. SGS darbības jomā, bet tomēr ietilpst šā SFPS darbības jomā (piemēram, dažas apņemšanās piešķirt aizdevumu).

5. Šo SFPS piemēro tiem nefinanšu posteņa pirkšanas vai pārdošanas līgumiem, kuri ietilpst 39. SGS darbības jomā (sk. 39. SGS 5. līdz 7. punktu).

FINANŠU INSTRUMENTU GRUPAS UN INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANAS LĪMENIS

6. Ja šis SFPS nosaka informācijas atklāšanu pa finanšu instrumentu grupām, uzņēmums iedala finanšu instrumentus grupās, kuras ir piemērotas atklātās informācijas veidam un kurās ņemtas vērā šo finanšu instrumentu pazīmes. Uzņēmums sniedz pietiekamu informāciju, lai pieļautu saskaņošanu ar bilances posteņiem.

FINANŠU INSTRUMENTU NOZĪMĪGUMS FINANSIĀLAJAM STĀVOKLIM UN DARBĪBAS REZULTĀTIEM

7. **Uzņēmums atklāj informāciju, kas ļauj tā finanšu pārskatu lietotājiem novērtēt finanšu instrumentu nozīmīgumu tā finansiālajam stāvoklim un darbības rezultātiem.**

Bilance

Finanšu aktīvu un finanšu saistību kategorijas

8. Visu 39. SGS definēto turpmāko kategoriju uzskaites vērtības atklāj bilancē vai piezīmēs:

(a) finanšu aktīvi patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, uzrādot atsevišķi (i) tos, kuri kā tādi noteikti sākotnējās atzīšanas brīdī, un (ii) tos, kas klasificēti kā tirdzniecībai turēti saskaņā ar 39. SGS;

(b) līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi;

(c) aizdevumi un debitoru parādi;

(d) pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi;

(e) finanšu saistības patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, uzrādot atsevišķi (i) tās, kuras kā tādas noteiktas sākotnējās atzīšanas brīdī, un (ii) tās, kas klasificētas kā tirdzniecībai turētas saskaņā ar 39. SGS,

un

(f) finanšu saistības, kas novērtētas amortizētās izmaksās.

Finanšu aktīvi vai finanšu saistības patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus

9. Ja uzņēmums ir noteicis aizdevumu vai debitoru parādu (vai aizdevumu vai debitoru parādu grupu) patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, tas atklāj šādu informāciju:

(a) aizdevuma vai debitoru parāda (vai aizdevumu vai debitoru parādu grupas) maksimālā pakļautība *kredītriskam* (sk. 36. punkta (a) apakšpunktu) pārskata datumā;

(b) summa, par kādu jebkuri saistītie kredīta atvasinātie finanšu instrumenti vai līdzīgi instrumenti samazina šo maksimālo pakļautību kredītriskam;

(c) izmaiņu summa perioda laikā un kumulatīvi aizdevuma vai debitoru parāda (vai aizdevumu vai debitoru parādu grupas) patiesajā vērtībā, kuras ir attiecināmas uz finanšu aktīva kredītriska izmaiņām, kas noteikta:

(i) kā tā patiesās vērtības izmaiņu summa, kuras nav attiecināmas uz tirgus apstākļu izmaiņām, kas rada *tirgus risku*,

vai

(ii) izmantojot alternatīvu metodi, kura, pēc uzņēmuma uzskata, patiesāk atspoguļo tā patiesās vērtības izmaiņu summu, kuras ir attiecināmas uz aktīva kredītriska izmaiņām.

Tirgus apstākļu izmaiņas, kas rada tirgus risku, ir novērotās (standarta) procentu likmes, preču cenas, ārvalstu valūtas kursa vai cenu vai likmju indeksa izmaiņas.

(d) jebkuru saistītu kredīta atvasināto finanšu instrumentu vai līdzīgu instrumentu patiesās vērtības izmaiņu summa, kuras ir notikušas perioda laikā vai kumulatīvi, kopš tika noteikts aizdevums vai debitoru parāds.

10. Ja uzņēmums ir noteicis finanšu saistības patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, saskaņā ar 39. SGS 9. punktu, tas atklāj šādu informāciju:

(a) finanšu saistību patiesās vērtības izmaiņu summa perioda laikā vai kumulatīvi, kuras ir attiecināmas uz šo saistību kredītriska izmaiņām, kas noteikta:

(i) kā tā patiesās vērtības izmaiņu summa, kuras nav attiecināmas uz tirgus apstākļu izmaiņām, kas rada *tirgus risku* (sk. B papildinājumu, B4. punktu),

vai

(ii) izmantojot alternatīvu metodi, kura, pēc uzņēmuma uzskata, patiesāk atspoguļo to patiesās vērtības izmaiņu summu, kuras ir attiecināmas uz saistību kredītriska izmaiņām.

Tirgus apstākļu izmaiņas, kas rada tirgus risku, ir standarta procentu likmes, cita uzņēmuma finanšu instrumenta cenas, preču cenas, ārvalstu valūtas kursa vai cenu vai likmju indeksa izmaiņas. Līgumiem, kuri ietver vienību saistošu iezīmi, tirgus apstākļu izmaiņas ir saistītā iekšējā vai ārējā ieguldījumu fonda darbības rezultātu izmaiņas;

(b) starpība starp finanšu saistību uzskaites vērtību un summu, kura uzņēmumam saskaņā ar līgumu būtu jāmaksā pienākuma turētājam termiņa beigās.

11. Uzņēmums atklāj šādu informāciju:

(a) metodes, kas lietotas, lai izpildītu 9. punkta (c) apakšpunkta un 10. punkta (a) apakšpunkta prasības;

(b) ja uzņēmums uzskata, ka informācija, ko tas ir atklājis, lai izpildītu 9. punkta (c) apakšpunkta vai 10. punkta (a) apakšpunkta prasības, patiesi neatspoguļo finanšu aktīva vai finanšu saistību patiesās vērtības izmaiņas, kuras ir attiecināmas uz tā kredītriska izmaiņām, — iemesli šī secinājuma izdarīšanai un faktori, kurus tas uzskata par būtiskiem.

Pārklasificēšana

12. Ja uzņēmums ir pārklasificējis finanšu aktīvu par tādu, kas novērtēts:

(a) izmaksās vai amortizētās izmaksās, nevis patiesajā vērtībā,

vai

(b) patiesajā vērtībā, nevis izmaksās vai amortizētās izmaksās,

tas atklāj summu, kas pārklasificēta katrā kategorijā un no tās, kā arī šīs pārklasificēšanas iemeslu (sk. 39. SGS 51. līdz 54. punktu).

Atzīšanas pārtraukšana

13. Uzņēmums var būt nodevis finanšu aktīvus tādā veidā, ka visi finanšu aktīvi vai to daļa neatbilst atzīšanas pārtraukšanas kritērijiem (sk. 39. SGS 15. līdz 37. punktu). Uzņēmums par katru šādu finanšu aktīvu grupu atklāj šādu informāciju:

(a) aktīvu veids;

(b) īpašumtiesību risku un atlīdzību veids, kuriem uzņēmums saglabā pakļautību;

(c) ja uzņēmums turpina atzīt visus aktīvus, — aktīvu un saistīto saistību uzskaites vērtības,

un

(d) ja uzņēmums turpina atzīt aktīvus tā saglabātās iesaistes apmērā, — sākotnējo aktīvu kopējā uzskaites vērtība, aktīvu summa, kurus uzņēmums turpina atzīt, un saistīto saistību uzskaites vērtība.

Nodrošinājums

14. Uzņēmums atklāj šādu informāciju:

(a) to finanšu aktīvu uzskaites vērtība, kurus tas ir ieķīlājis kā saistību vai iespējamo saistību nodrošinājumu, ieskaitot summas, kas ir pārklasificētas saskaņā ar 39. SGS 37. punkta (a) apakšpunktu,

un

(b) noteikumi, kas attiecas uz ieķīlāšanu.

15. Ja uzņēmums tur (finanšu vai nefinanšu aktīvu) nodrošinājumu un drīkst pārdot vai atkārtoti ieķīlāt nodrošinājumu nodrošinājuma īpašnieka saistību izpildes gadījumā, tas atklāj šādu informāciju:

(a) turētā nodrošinājuma patiesā vērtība;

(b) jebkura šāda nodrošinājuma, kas ir pārdots vai atkārtoti ieķīlāts, patiesā vērtība un tas, vai uzņēmumam ir pienākums to atdot,

un

(c) noteikumi, kas saistīti ar tā nodrošinājuma lietojumu.

Vērtības korekcijas konts kredītu zaudējumiem

16. Ja finanšu aktīvu vērtība samazinās par kredītu zaudējumiem un uzņēmums uzskaita vērtības samazinājumu atsevišķā kontā (piemēram, vērtības korekcijas kontā, ko izmanto atsevišķu vērtības samazinājumu uzskaitei, vai līdzīgā kontā, kuru izmanto aktīvu kopīga vērtības samazinājuma uzskaitei), nevis tieši samazinot aktīva uzskaites vērtību, tas atklāj šī konta izmaiņu saskaņošanu perioda laikā par katru finanšu aktīvu grupu.

Salikti finanšu instrumenti ar vairākiem iegultiem atvasinājumiem

17. Ja uzņēmums ir emitējis instrumentu, kam ir gan saistību, gan pašu kapitāla sastāvdaļa (sk. 32. SGS 28. punktu), un instrumentam ir vairāki iegulti atvasinājumi, kuru vērtības ir savstarpēji atkarīgas (piemēram, atsaucams konvertējams parāda instruments), tas atklāj šo iezīmju esamību.

Saistību neizpilde un pārkāpumi

18. Par pārskata datumā atzītiem *maksājamiem aizdevumiem* uzņēmums atklāj šādu informāciju:

(a) informācija par šo maksājamo aizdevumu jebkuru pamatsummas, procentu, vērtspapīru dzēšanas fonda vai izpirkšanas noteikumu saistību neizpildi perioda laikā;

(b) maksājamo aizdevumu uzskaites vērtība pārskata datumā, par kuriem nav izpildītas saistības,

un

(c) tas, vai, pirms finanšu pārskati tika apstiprināti publiskošanai, saistību neizpilde ir novērsta vai maksājamo aizdevumu noteikumi ir apspriesti atkārtoti.

19. Ja perioda laikā ir notikuši aizdevuma līguma noteikumu pārkāpumi, kas nav aprakstīti 18. punktā, uzņēmums atklāj tādu pašu informāciju, kas noteikta 18. punktā, ja šie pārkāpumi ļāva aizdevējam pieprasīt paātrinātu atmaksu (ja vien pārkāpumi nav novērsti vai aizdevuma noteikumi nav apspriesti atkārtoti pārskata datumā vai pirms tam).

Peļņas vai zaudējumu aprēķins un pašu kapitāls

Ienākumu, izdevumu, guvumu vai zaudējumu posteņi

20. Uzņēmums finanšu pārskatos vai piezīmēs atklāj šādus ienākumu, izdevumu, guvumu vai zaudējumu posteņus:

(a) neto guvumi vai neto zaudējumi par:

(i) finanšu aktīviem vai finanšu saistībām patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, uzrādot atsevišķi tos par finanšu aktīviem vai finanšu saistībām, kuras kā tādas noteiktas sākotnējās atzīšanas brīdī, un tos par finanšu aktīviem vai finanšu saistībām, kas klasificētas kā tirdzniecībai turētas saskaņā ar 39. SGS;

(ii) pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem, uzrādot atsevišķi guvumu vai zaudējumu summu, kas perioda laikā atzīta tieši pašu kapitālā, un summu, kas izslēgta no pašu kapitāla un atzīta perioda peļņā vai zaudējumos;

(iii) līdz termiņa beigām turētiem ieguldījumiem;

(iv) aizdevumiem un debitoru parādiem,

un

(v) finanšu saistībām, kas novērtētas amortizētās izmaksās;

(b) kopējie procentu ienākumi un kopējie procentu izdevumi (kuri aprēķināti, lietojot efektīvo procentu metodi) par finanšu aktīviem vai finanšu saistībām, kas nav patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus;

(c) maksas ienākumi un izdevumi (kas nav summas, kuras iekļautas efektīvās procentu likmes noteikšanā), kuri rodas no:

(i) finanšu aktīviem vai finanšu saistībām, kas nav patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus,

un

(ii) trasta un citām uzticības darbībām, kuru rezultātā aktīvi tiek turēti vai ieguldīti privātpersonu, trastu, pensijas pabalsta plānu un citu institūciju vārdā;

(d) procentu ienākumi, kas uzkrāti par finanšu aktīviem, kuru vērtība ir samazinājusies, saskaņā ar 39. SGS NP93. punktu,

un

(e) jebkuru zaudējumu no vērtības samazināšanās summa par katru finanšu aktīva grupu.

Citas informācijas atklāšana

Grāmatvedības politikas

21. Saskaņā ar 1. SGS *Finanšu pārskatu sniegšana* 108. punktu uzņēmums būtisku grāmatvedības politiku kopsavilkumā atklāj novērtēšanas principu (vai principus), kas izmantoti finanšu pārskatu sagatavošanā, un citas lietotās grāmatvedības politikas, kuras ir būtiskas finanšu pārskatu izprašanai.

Riska ierobežošanas uzskaite

22. Uzņēmums atklāj šādu informāciju atsevišķi par katru 39. SGS aprakstīto riska ierobežošanas veidu (t.i., patiesās vērtības riska ierobežošana, naudas plūsmas riska ierobežošana un ārvalstu operācijās veikto neto ieguldījumu riska ierobežošana):

(a) katra riska ierobežošanas veida apraksts;

(b) par riska ierobežošanas instrumentiem noteikto finanšu instrumentu apraksts un to patiesās vērtības pārskata datumā,

un

(c) nodrošināto risku veids.

23. Par naudas plūsmas riska ierobežošanu uzņēmums atklāj šādu informāciju:

(a) periodi, kad paredzama naudas plūsmu rašanās un kad paredzama to ietekme uz peļņu vai zaudējumiem;

(b) jebkura prognozēta darījuma apraksts, kuram iepriekš ir izmantota riska ierobežošanas uzskaite, bet kura notikšana vairs nav paredzama;

(c) summa, kas tika atzīta pašu kapitālā perioda laikā;

(d) summa, kas tika izslēgta no pašu kapitāla un iekļauta perioda peļņā vai zaudējumos, uzrādot summu, kura iekļauta katrā peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī,

un

(e) summa, kas tika izslēgta no pašu kapitāla perioda laikā un iekļauta nefinanšu aktīva vai nefinanšu saistību sākotnējā vērtībā vai citā uzskaites vērtībā, kura iegāde vai kuru rašanās bija nodrošināts, ļoti ticami prognozēts darījums.

24. Uzņēmums atsevišķi atklāj šādu informāciju:

(a) patiesās vērtības riska ierobežošanā — guvumi vai zaudējumi:

(i) par riska ierobežošanas instrumentu,

un

(ii) par nodrošināto posteni, kas attiecināms uz nodrošināto risku;

(b) neefektivitāte, kura atzīta peļņā vai zaudējumos, kas rodas no naudas plūsmas riska ierobežošanas,

un

(c) neefektivitāte, kura atzīta peļņā vai zaudējumos, kas rodas no ārvalstu operācijās veikto neto ieguldījumu riska ierobežošanas.

Patiesā vērtība

25. Izņemot gadījumus, kas minēti 29. punktā, par katru finanšu aktīvu un finanšu saistību grupu (sk. 6. punktu) uzņēmums atklāj šīs grupas aktīvu un saistību patieso vērtību tādā veidā, lai to varētu salīdzināt ar to uzskaites vērtību.

26. Atklājot informāciju par patiesām vērtībām, uzņēmums iedala finanšu aktīvus un finanšu saistības grupās, bet ieskaita tās tikai tādā mērā, kādā to uzskaites vērtības ir ieskaitītas bilancē.

27. Uzņēmums atklāj šādu informāciju:

(a) metodes un, ja tiek lietots vērtēšanas paņēmiens, — pieņēmumus, kas izmantoti katras finanšu aktīvu vai finanšu saistību grupas patieso vērtību noteikšanai. Piemēram, attiecīgā gadījumā uzņēmums atklāj informāciju par pieņēmumiem saistībā ar priekšapmaksas likmēm, aplēsto kredītu zaudējumu likmēm un procentu likmēm vai diskonta likmēm;

(b) vai patiesās vērtības noteiktas tieši, pilnībā vai daļēji, ņemot vērā publiskotās cenu kotācijas aktīvā tirgū, vai aplēstas, lietojot vērtēšanas paņēmienu (sk. 39. SGS NP71. līdz NP79. punktu);

(c) vai patiesās vērtības, kas atzītas vai atklātas finanšu pārskatos, noteiktas pilnībā vai daļēji, lietojot vērtēšanas paņēmienu, pamatojoties uz pieņēmumiem, kuri nebalstās uz pašreiz novērojamu tirgus darījumu cenām ar tādu pašu instrumentu (t.i., bez modifikācijas vai pārgrupēšanas), un nepamatojoties uz pieejamiem novērojamiem tirgus datiem. Attiecībā uz patiesajām vērtībām, kas atzītas finanšu pārskatos, ja, nomainot vienu vai vairākus no šiem pieņēmumiem ar pamatoti iespējamiem alternatīviem pieņēmumiem, būtiski mainītos patiesā vērtība, uzņēmums norāda šo faktu un atklāj šo izmaiņu sekas. Šai nolūkā nozīmīgumu novērtē attiecībā pret peļņu vai zaudējumiem un kopējiem aktīviem vai kopējām saistībām, vai, ja patiesās vērtības izmaiņas atzīst pašu kapitālā, — kopējo pašu kapitālu;

(d) ja piemērojams (c), — patiesās vērtības, kas aplēsta, lietojot šādu vērtēšanas paņēmienu, izmaiņu kopsumma, kas tika atzīta peļņā vai zaudējumos perioda laikā.

28. Ja finanšu instrumenta tirgus nav aktīvs, uzņēmums nosaka tā patieso vērtību, lietojot vērtēšanas paņēmienu (sk. 39. SGS NP74. līdz NP79. punktu). Tomēr vislabākais patiesās vērtības pierādījums sākotnējās atzīšanas brīdī ir darījuma cena (t.i., dotās vai saņemtās atlīdzības patiesā vērtība), ja vien nav izpildīti 39. SGS NP76. punktā aprakstītie nosacījumi. No tā izriet, ka iespējama atšķirība starp patieso vērtību sākotnējās atzīšanas brīdī un summu, kas būtu noteikta tajā datumā, lietojot vērtēšanas paņēmienu. Ja šāda atšķirība pastāv, uzņēmums atklāj šādu informāciju pa finanšu instrumentu grupām:

(a) grāmatvedības politika šīs atšķirības atzīšanai peļņā vai zaudējumos, lai atspoguļotu faktoru (tajā skaitā laika) izmaiņas, kuras tirgus dalībnieki ņemtu vērā, nosakot cenu (sk. 39. SGS NP76A. punktu),

un

(b) kopējā atšķirība, kas vēl jāatzīst peļņā vai zaudējumos perioda sākumā un beigās, un šīs atšķirības atlikuma izmaiņu saskaņošana.

29. Informācijas atklāšana par patieso vērtību nav nepieciešama:

(a) ja uzskaites vērtība ir patiesās vērtības pamatota aproksimācija, piemēram, tādiem finanšu instrumentiem kā īstermiņa pircēju un pasūtītāju parādi un parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem;

(b) ieguldījumam pašu kapitāla instrumentos, kuriem nav noteiktas tirgus cenas aktīvā tirgū, vai ar šādiem pašu kapitāla instrumentiem saistītos atvasinātos finanšu instrumentos, kuru novērtē izmaksās saskaņā ar 39. SGS, jo tā patieso vērtību nevar ticami novērtēt,

vai

(c) līgumam, kas satur patstāvīgas dalības iezīmi (kā aprakstīts 4. SFPS), ja šīs iezīmes patieso vērtību nevar ticami novērtēt.

30. Gadījumos, kas aprakstīti 29. punkta (b) un (c) apakšpunktā, uzņēmums atklāj informāciju, lai palīdzētu finanšu pārskatu lietotājiem izdarīt savus vērtējumus par iespējamo atšķirību apmēru starp šo finanšu aktīvu vai finanšu saistību uzskaites vērtību un to patieso vērtību, tajā skaitā:

(a) faktu, ka informācija par patieso vērtību nav atklāta par šiem instrumentiem, jo to patieso vērtību nevar ticami novērtēt;

(b) aprakstu par finanšu instrumentiem, to uzskaites vērtību un skaidrojumu par to, kādēļ patieso vērtību nevar ticami novērtēt;

(c) informāciju par instrumentu tirgu;

(d) informāciju par to, vai un kā uzņēmums plāno atsavināt finanšu instrumentus,

un

(e) ja pārtrauc finanšu instrumentu atzīšanu, kuru patieso vērtību iepriekš nevarēja ticami novērtēt, — šo faktu, to uzskaites vērtību atzīšanas pārtraukšanas brīdī un atzīto guvumu vai zaudējumu summu.

NO FINANŠU INSTRUMENTIEM IZRIETOŠO RISKU VEIDS UN APMĒRS

31. **Uzņēmums atklāj informāciju, kas tā finanšu pārskatu lietotājiem ļauj novērtēt no finanšu instrumentiem izrietošo risku veidu un apmēru, kuriem uzņēmums ir pakļauts pārskata datumā.**

32. Informācijas atklāšana, kura pieprasīta 33. līdz 42. punktā, ir koncentrēta uz riskiem, kas rodas no finanšu instrumentiem, un to, kā tie ir pārvaldīti. Šie riski parasti ir, bet ne tikai kredītrisks, *likviditātes risks* un tirgus risks.

Kvalitatīvas informācijas atklāšana

33. Par katru no finanšu instrumentiem izrietošu riska veidu uzņēmums atklāj šādu informāciju:

(a) pakļautība riskam un kā tie rodas;

(b) tā mērķi, politikas un procesi riska pārvaldībai un riska novērtēšanai lietotās metodes,

un

(c) jebkuras izmaiņas (a) vai (b) pret iepriekšējo periodu.

Kvantitatīvas informācijas atklāšana

34. Par katru no finanšu instrumentiem izrietošu riska veidu uzņēmums atklāj šādu informāciju:

(a) kopsavilkuma kvantitatīvi dati par tā pakļautību šim riskam pārskata datumā. Šīs informācijas atklāšana jābalsta uz informāciju, kas sniegta iekšēji uzņēmuma galvenajai vadībai (kā definēts 24. SGS *Informācijas atklāšana par saistītām pusēm*), piemēram, uzņēmuma valdei vai izpilddirektoram;

(b) informācijas atklāšana, kas pieprasīta 36. līdz 42. punktā, apmērā, kas nav paredzēts (a) apakšpunktā, ja vien risks nav nebūtisks (sk 1. SGS 29. līdz 31. punktu par būtiskuma apspriešanu);

(c) riska koncentrācijas, ja nav redzams no (a) un (b) apakšpunkta.

35. Ja atklātie kvantitatīvie dati pārskata datumā neraksturo uzņēmuma pakļautību riskam perioda laikā, uzņēmums sniedz papildu informāciju, kas ir reprezentatīva.

Kredītrisks

36. Uzņēmums atklāj šādu informāciju pa finanšu instrumentu grupām:

(a) summa, kas vislabāk atspoguļo tā maksimālo pakļautību kredītriskam pārskata datumā, neņemot vērā nevienu turēto nodrošinājumu vai citus kredīta nodrošinājumus (piemēram, vienošanās par neto norēķiniem, kas neatbilst ieskaita kritērijiem saskaņā ar 32. SGS);

(b) attiecībā uz (a) apakšpunktā atklāto summu — apraksts par nodrošinājumu, kuru tur kā ķīlu, un citiem kredīta nodrošinājumiem;

(c) informācija par finanšu aktīvu kredītkvalitāti, kuru *termiņš nav kavēts* un vērtība nav samazinājusies,

un

(d) finanšu aktīvu uzskaites vērtība, kuru termiņš citādi būtu kavēts vai vērtība samazinājusies un kuru noteikumi ir apspriesti atkārtoti.

Finanšu aktīvi, kuru termiņš ir kavēts vai vērtība samazinājusies

37. Uzņēmums atklāj šādu informāciju pa finanšu aktīvu grupām:

(a) finanšu aktīvu termiņu analīze, kuru termiņš ir kavēts pārskata datumā, bet vērtība nav samazinājusies;

(b) finanšu aktīvu analīze, kuri atsevišķi noteikti kā tādi, kuru vērtība ir samazinājusies pārskata datumā, ieskaitot faktorus, ko uzņēmums ņēma vērā, nosakot, ka to vērtība ir samazinājusies,

un

(c) summām, kas atklātas (a) un (b) apakšpunktā, — apraksts par nodrošinājumu, kuru uzņēmums tur kā ķīlu, un citiem kredīta nodrošinājumiem, un, ja vien tas nav neiespējams, — to patiesās vērtības aplēse.

Nodrošinājums un citi saņemtie kredīta nodrošinājumi

38. Ja uzņēmums saņem finanšu vai nefinanšu aktīvus perioda laikā, iegūstot nodrošinājumu, ko tas tur kā ķīlu, vai izmantojot citus kredīta nodrošinājumus (piemēram, garantijas), un šādi aktīvi atbilst atzīšanas kritērijiem citos standartos, uzņēmums atklāj šādu informāciju:

(a) saņemto aktīvu veids un uzskaites vērtība,

un

(b) ja aktīvi nav viegli pārvēršami naudā, — politikas šādu aktīvu atsavināšanai vai to lietošanai savā darbībā.

Likviditātes risks

39. Uzņēmums atklāj šādu informāciju:

(a) finanšu saistību termiņu analīze, kas parāda atlikušos līgumu termiņus,

un

(b) apraksts par to, kā tas pārvalda (a) raksturīgo likviditātes risku.

Tirgus risks

Jūtīguma analīze

40. Ja vien uzņēmums nepilda 41. punktu, tas atklāj šādu informāciju:

(a) jūtīguma analīze par katru tirgus riska veidu, kuram uzņēmums ir pakļauts pārskata datumā, norādot, kā peļņu vai zaudējumus un pašu kapitālu būtu ietekmējušas attiecīgā riska mainīgā lieluma izmaiņas, kuras bija pamatoti iespējamas tajā datumā;

(b) metodes un pieņēmumi, kas lietoti, sagatavojot jūtīguma analīzi,

un

(c) lietoto metožu un pieņēmumu izmaiņas pret iepriekšējo periodu un šo izmaiņu iemesli.

41. Ja uzņēmums sagatavo jūtīguma analīzi, piemēram, riska apdraudēto vērtību, kas atspoguļo savstarpējas atkarības starp riska mainīgajiem lielumiem (piemēram, procentu likmes un valūtas kursi), un lieto to finanšu risku pārvaldībai, tas var izmantot šo jūtīguma analīzi 40. punktā noteiktās analīzes vietā. Uzņēmums atklāj arī šādu informāciju:

(a) skaidrojums par metodi, kas lietota, sagatavojot šādu jūtīguma analīzi, un par galvenajiem parametriem un pieņēmumiem, kuri ir pamatā sniegtajiem datiem,

un

(b) skaidrojums par lietotās metodes mērķi un par ierobežojumiem, kas var novest pie tā, ka informācija pilnībā neatspoguļo iesaistīto aktīvu un saistību patieso vērtību.

Citas informācijas atklāšana par tirgus risku

42. Ja jūtīguma analīzes, par kurām informācija atklāta saskaņā ar 40. vai 41. punktu, nav reprezentatīvas attiecībā uz finanšu instrumentam raksturīgo risku (piemēram, tādēļ, ka pakļautība gada beigās neatspoguļo pakļautību gada laikā), uzņēmums atklāj šo faktu un iemeslu, kādēļ tas uzskata, ka jūtīguma analīzes nav reprezentatīvas.

SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS UN PĀREJA

43. Uzņēmums piemēro šo SFPS gada periodiem, kuri sākas 2007. gada 1. janvārī vai pēc šā datuma. Ieteicama agrāka piemērošana. Ja uzņēmums piemēro šo SFPS agrākam periodam, tas atklāj šo faktu.

44. Ja uzņēmums piemēro šo SFPS gada periodiem, kuri sākas pirms 2006. gada 1. janvāra, tam nav jāsniedz salīdzināmā informācija par informācijas atklāšanu, kas pieprasīta 31. līdz 42. punktā par risku veidu un apmēru, kuri izriet no finanšu instrumentiem.

30. SGS ATSAUKŠANA

45. Šis SFPS aizstāj 30. SGS *Informācijas atklāšana banku un līdzīgu finanšu iestāžu finanšu pārskatos*.

A PAPILDINĀJUMS

Definētie termini

Šis papildinājums ir SFPS neatņemama sastāvdaļa.

kredītrisks	Risks, ka finanšu instrumenta viena puse radīs otrai pusei finanšu zaudējumus, neizpildot pienākumu.
valūtas risks	Risks, ka finanšu instrumenta patiesā vērtība vai turpmākās naudas plūsmas svārstīsies ārvalstu valūtas kursu izmaiņu dēļ.
procentu likmes risks	Risks, ka finanšu instrumenta patiesā vērtība vai turpmākās naudas plūsmas svārstīsies tirgus procentu likmju izmaiņu dēļ.
likviditātes risks	Risks, ka uzņēmumam radīsies grūtības izpildīt apņemšanās, kas saistītas ar finanšu saistībām.
maksājami aizdevumi	Maksājami aizdevumi ir finanšu saistības, kas nav īstermiņa parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem ar parastiem kredīta noteikumiem.
tirgus risks	Risks, ka finanšu instrumenta patiesā vērtība vai turpmākās naudas plūsmas svārstīsies tirgus cenu izmaiņu dēļ. Tirgus risks ietver trīs veidu riskus: **valūtas risku, procentu likmes risku** un **citas cenas risku**.
citas cenas risks	Risks, ka finanšu instrumenta patiesā vērtība vai turpmākās naudas plūsmas svārstīsies tirgus cenu izmaiņu dēļ (kas nav tās, kas rodas no **procentu likmes riska** vai **valūtas riska**), vai nu šīs izmaiņas rada faktori, kas ir specifiski atsevišķam finanšu instrumentam vai tā emitentam, vai faktori, kas ietekmē visus līdzīgos tirgū tirgotos finanšu instrumentus.
termiņš kavēts	Finanšu aktīva termiņš ir kavēts, ja darījuma partneris nav veicis maksājumu tā termiņā atbilstoši līgumam.

Turpmākie termini definēti 32. SGS 11. punktā vai 39. SGS 9. punktā un lietoti SFPS 32. SGS un 39. SGS noteiktajā nozīmē.

— finanšu aktīva vai finanšu saistību amortizētās izmaksas;

— pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi;

— atzīšanas pārtraukšana;

— atvasinātais finanšu instruments;

— efektīvo procentu metode;

— pašu kapitāla instruments;

— patiesā vērtība;

— finanšu aktīvs;

— finanšu instruments;

— finanšu saistības;

— finanšu aktīvs vai finanšu saistības patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus;

— tirdzniecībai turēti finanšu aktīvi vai finanšu saistības;

— prognozēts darījums;

— riska ierobežošanas instruments;

— līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi;

— aizdevumi un debitoru parādi;

— parastais pirkšanas vai pārdošanas veids.

B PAPILDINĀJUMS

Piemērošanas norādījumi

Šis papildinājums ir SFPS neatņemama sastāvdaļa.

FINANŠU INSTRUMENTU GRUPAS UN INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANAS APMĒRS (6. PUNKTS)

B1. 6. punktā pieprasīts, lai uzņēmums iedalītu finanšu instrumentus grupās, kuras ir piemērotas atklātās informācijas veidam un kurās ievērotas šo finanšu instrumentu pazīmes. 6. punktā aprakstītas grupas nosaka uzņēmums un tādējādi tās atšķiras no 39. SGS noteiktajām finanšu instrumentu kategorijām (kuras nosaka, kā tiek novērtēti finanšu instrumenti un kur tiek atzītas patiesās vērtības izmaiņas).

B2. Nosakot finanšu instrumenta grupas, uzņēmums vismaz:

(a) atšķir instrumentus, kuri novērtēti amortizētajās izmaksās, no instrumentiem, kuri novērtēti patiesajā vērtībā;

(b) aplūko kā atsevišķu grupu vai grupas tos finanšu instrumentus, kuri neietilpst šī SFPS darbības jomā.

B3. Uzņēmums nolemj, ņemot vērā savus apstākļus, cik daudz informācijas tas sniedz, lai izpildītu šī SFPS prasības, cik daudz nozīmes tas piešķir dažādiem prasību aspektiem un kā tas apkopo informāciju, lai atspoguļotu kopējo ainu, neapvienojot informāciju ar dažādām pazīmēm. Ir jāatrod līdzsvars starp finanšu pārskatu pārslogošanu ar pārmērīgu detalizāciju, kas nevar palīdzēt finanšu pārskatu lietotājiem, un svarīgas informācijas aizēnošanu pārliekas apkopošanas rezultātā. Piemēram, uzņēmumam nevajadzētu aizēnot svarīgu informāciju, iekļaujot to starp lielu daudzumu nenozīmīgas informācijas. Tāpat uzņēmumam nevajadzētu atklāt informāciju, kas ir tik apkopota, ka tā aizēno svarīgas atšķirības starp atsevišķiem darījumiem vai saistītiem riskiem.

FINANŠU INSTRUMENTU NOZĪMĪGUMS FINANSIĀLAJAM STĀVOKLIM UN DARBĪBAS REZULTĀTIEM

Finanšu saistības patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus (10. un 11. punkts)

B4. Ja uzņēmums nosaka finanšu saistības patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, 10. punkta (a) apakšpunktā pieprasīts, lai tas atklātu finanšu saistību patiesās vērtības izmaiņu summu, kuras ir attiecināmas uz saistību kredītriska izmaiņām. 10. punkta (a) apakšpunkta (i) daļa uzņēmumam atļauj noteikt šo summu kā saistību patiesās vērtības izmaiņu summu, kuras nav attiecināmas uz tirgus apstākļu izmaiņām, kas rada tirgus risku. Ja tirgus apstākļu vienīgās būtiskās izmaiņas saistībām ir novērotas (standarta) procentu likmes izmaiņas, šo summu var aplēst šādi:

(a) pirmkārt, uzņēmums aprēķina saistību iekšējo atdeves likmi perioda sākumā, izmantojot saistību novēroto tirgus cenu un līgumā paredzētās saistību naudas plūsmas perioda sākumā. Tas atskaita no šīs atdeves likmes novēroto (standarta) procentu likmi perioda sākumā, lai iegūtu instrumentam specifisku iekšējās atdeves likmes sastāvdaļu;

(b) pēc tam uzņēmums aprēķina ar saistībām saistīto naudas plūsmu pašreizējo vērtību, izmantojot līgumā paredzētās saistību naudas plūsmas perioda beigās un diskonta likmi, kas ir vienāda ar (i) novērotās (standarta) procentu likmes perioda beigās un (ii) instrumentam specifiskās iekšējās atdeves likmes sastāvdaļas, kā noteikts (a) apakšpunktā, summu;

(c) starpība starp saistību novēroto tirgus cenu perioda beigās un (b) apakšpunktā noteikto summu ir patiesās vērtības izmaiņas, kuras nav attiecināmas uz novērotās (standarta) procentu likmes izmaiņām. Šī ir summa, kas jāatklāj.

Šajā piemērā pieņemts, ka patiesās vērtības izmaiņas, kuras rodas no faktoriem, kas nav instrumenta kredītriska izmaiņas, vai procentu likmju izmaiņas nav būtiskas. Ja instruments piemērā ietver iegultu atvasinājumu, iegultā atvasinājuma patiesās vērtības izmaiņas tiek izslēgtas, nosakot summu, kas jāatklāj saskaņā ar 10. punkta (a) apakšpunktu.

Citas informācijas atklāšana — grāmatvedības politikas (21. punkts)

B5. 21. punktā pieprasīts atklāt informāciju par novērtēšanas principu (vai principiem), kas izmantoti finanšu pārskatu sagatavošanā, un citām lietotām grāmatvedības politikām, kuras ir būtiskas finanšu pārskatu izprašanai. Par finanšu instrumentiem šāda informācijas atklāšana var ietvert:

(a) informāciju par finanšu aktīviem vai finanšu saistībām, kas noteiktas patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus:

(i) finanšu aktīvu vai finanšu saistību veids, ko uzņēmums ir noteicis patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus;

(ii) kritēriji šādu finanšu aktīvu vai finanšu saistību šādai noteikšanai sākotnējās atzīšanas brīdī,

un

(iii) kā uzņēmums ir izpildījis nosacījumus 39. SGS 9., 11A. vai 12. punktā šādai noteikšanai. Par instrumentiem, kas noteikti saskaņā ar finanšu aktīva vai finanšu saistību patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, definīcijas (b) apakšpunkta (i) daļu 39. SGS, šī informācijas atklāšana ietver apstākļu aprakstu, kuri pamato novērtēšanas vai atzīšanas nekonsekvenci, kas citādi rastos. Par instrumentiem, kas noteikti saskaņā ar finanšu aktīva vai finanšu saistību patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, definīcijas (b) apakšpunkta (ii) daļu 39. SGS, šī informācijas atklāšana ietver aprakstu par to, kā noteikšana patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, saskan ar uzņēmuma dokumentēto riska pārvaldības vai ieguldījumu stratēģiju;

(b) kritērijus finanšu aktīvu noteikšanai par pārdošanai pieejamiem;

(c) to, vai finanšu aktīvu parasta veida pirkšanas un pārdošanas tiek uzskaitītas darījuma datumā vai norēķinu datumā (sk. 39. SGS 38. punktu);

(d) ja izmanto vērtības korekcijas kontu, lai samazinātu finanšu aktīvu uzskaites vērtību, kuru samazinājuši kredīta zaudējumi:

(i) kritēriji, lai noteiktu, kad samazinātas vērtības finanšu aktīvu uzskaites vērtību samazina tieši (vai vērtības daļējas norakstīšanas apvērses gadījumā — palielina tieši) un kad izmanto vērtības korekcijas kontu,

un

(ii) kritēriji summu norakstīšanai, kuras iekļautas vērtības korekcijas kontā pret samazinātas vērtības finanšu aktīvu uzskaites vērtību (sk. 16. punktu);

(e) kā nosaka neto guvumus vai neto zaudējumus par katras kategorijas finanšu instrumentu (sk. 20. punkta (a) apakšpunktu), piemēram, vai neto guvumi vai neto zaudējumi par posteņiem patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, ietver procentu vai dividenžu ienākumus;

(f) kritēriji, kurus uzņēmums izmanto, lai noteiktu, ka ir objektīvi pierādījumi tam, ka ir radies zaudējums no vērtības samazināšanās (sk. 20. punkta (e) apakšpunktu);

(g) ja ir apspriesti atkārtoti to finanšu aktīvu noteikumi, kuru termiņš citādi būtu kavēts vai vērtība samazinājusies, — grāmatvedības politika finanšu aktīviem, kuri ir atkārtoti apspriesto noteikumu priekšmets (sk. 36. punkta (d) apakšpunktu).

1. SGS 113. punktā arī pieprasīts uzņēmumiem atsevišķi atklāt būtisku grāmatvedības politiku kopsavilkumā vai citās piezīmēs vērtējumus, kas ietver aplēses, kurus vadība ir izdarījusi uzņēmuma grāmatvedības politiku piemērošanas procesā un kuriem ir visbūtiskākā ietekme uz finanšu pārskatos atzītajām summām.

NO FINANŠU INSTRUMENTIEM IZRIETOŠO RISKU VEIDS UN APMĒRS (31. LĪDZ 42. PUNKTS)

B6. Informācijas atklāšanu, kura pieprasīta 31. līdz 42. punktā, veic finanšu pārskatos vai iekļauj ar savstarpēju norādi no finanšu pārskatiem uz kādu citu pārskatu, piemēram, vadības ziņojumu vai riska pārskatu, kas ir pieejams finanšu pārskatu lietotājiem ar tādiem pašiem noteikumiem kā finanšu pārskati un tajā pašā laikā. Bez informācijas, kas iekļauta ar savstarpēju norādi, finanšu pārskati ir nepilnīgi.

Kvantitatīvas informācijas atklāšana (34. punkts)

B7. 34. punkta (a) apakšpunktā pieprasīta informācijas atklāšana par kopsavilkuma kvantitatīviem datiem par uzņēmuma pakļautību riskiem, pamatojoties uz informāciju, kas sniegta iekšēji uzņēmuma galvenajai vadībai. Ja uzņēmums izmanto vairākas metodes, lai pārvaldītu pakļautību riskam, uzņēmums atklāj informāciju, izmantojot metodi vai metodes, kas sniedz visbūtiskāko un ticamāko informāciju. 8. SGS *Grāmatvedības politikas, izmaiņas grāmatvedības aplēsēs un kļūdas* iztirzāts būtiskums un ticamība.

B8. 34. punkta (c) apakšpunktā pieprasīta informācijas atklāšana par riska koncentrācijām. Riska koncentrācijas rodas no finanšu instrumentiem, kuriem ir līdzīgas pazīmes un kurus līdzīgi ietekmē ekonomisko vai citu apstākļu izmaiņas. Riska koncentrāciju noteikšanai ir nepieciešams vērtējums, ņemot vērā uzņēmuma apstākļus. Informācijas atklāšana par riska koncentrācijām ietver:

(a) aprakstu par to, kā vadība nosaka koncentrācijas;

(b) aprakstu par kopīgo pazīmi, kas identificē katru koncentrāciju (piemēram, darījuma partneris, ģeogrāfiskais apgabals, valūta vai tirgus),

un

(c) riskam pakļautā summa, kas saistīta ar visiem finanšu instrumentiem, kuriem ir kopīga šī pazīme.

Maksimālā pakļautība kredītriskam (36. punkta (a) apakšpunkts

B9. 36. punkta (a) apakšpunktā pieprasīts atklāt summu, kas vislabāk atspoguļo uzņēmuma maksimālo pakļautību kredītriskam. Finanšu aktīvam tā parasti ir bruto uzskaites vērtība, atskaitot:

(a) jebkuras summas, kas ieskaitītas saskaņā ar 32. SGS,

un

(b) jebkurus zaudējumus no vērtības samazināšanās, kas atzīti saskaņā ar 39. SGS.

B10. Darbības, kas rada kredītrisku un saistīto maksimālo pakļautību kredītriskam, ir šādas, bet ne tikai:

(a) aizdevumu un debitoru parādu piešķiršana pircējiem un noguldījumu izvietošana citos uzņēmumos. Šajos gadījumos maksimālā pakļautība kredītriskam ir saistīto finanšu aktīvu uzskaites vērtība;

(b) atvasinājumu līgumu slēgšana, piemēram, ārvalstu valūtas maiņas līgumi, procentu mijmaiņas darījumi un kredīta atvasinājumi. Ja rezultātā radušos aktīvu novērtē patiesajā vērtībā, maksimālā pakļautība kredītriskam pārskata datumā būs vienāda ar uzskaites vērtību;

(c) finanšu garantiju piešķiršana. Šajā gadījumā maksimālā pakļautība kredītriskam ir maksimālā summa, kura uzņēmumam varētu būt jāmaksā, ja garantija tiek izmantota, kura var būt ievērojami lielāka nekā summa, kas atzīta kā saistības;

(d) apņemšanās piešķirt aizdevumu, kas ir neatsaucama visā kredītlīnijas termiņā vai ir atsaucama tikai, reaģējot uz būtiskām nelabvēlīgām izmaiņām. Ja izsniedzējs nevar izpildīt aizdevuma apņemšanos neto naudā vai citā finanšu instrumentā, maksimālā pakļautība kredītriskam ir visa apņemšanās summa. Tas ir tādēļ, ka nav noteikts, vai jebkuras neizmaksātās daļas summu var izmantot nākotnē. Tā var būt ievērojami lielāka nekā summa, kas atzīta kā saistības.

Līguma termiņu analīze (39. punkta (a) apakšpunkts)

B11. Sagatavojot līguma termiņu analīzi finanšu saistībām, kas pieprasīta 39. punkta (a) apakšpunktā, uzņēmums izmanto savu vērtējumu, lai noteiktu atbilstošu laika diapazonu skaitu. Piemēram, uzņēmums varētu noteikt, ka ir piemēroti šādi laika diapazoni:

(a) līdz vienam mēnesim;

(b) no viena mēneša līdz trijiem mēnešiem;

(c) no trijiem mēnešiem līdz vienam gadam,

un

(d) no viena gada līdz pieciem gadiem.

B12. Ja darījuma partnerim ir izvēle, kad maksāt summu, saistības iekļauj, pamatojoties uz visagrāko datumu, kurā uzņēmumam var pieprasīt maksājumu. Piemēram, finanšu saistības, kuras uzņēmums var būt spiests atmaksāt pēc pieprasījuma (piemēram, pieprasījuma noguldījumi), iekļauj visagrākajā laika diapazonā.

B13. Ja uzņēmums ir apņēmies summas darīt pieejamas pa daļām, katru daļu attiecina uz visagrāko periodu, kurā uzņēmumam var pieprasīt maksājumu. Piemēram, neizmaksāta aizdevuma piešķiršanas apņemšanos iekļauj laika diapazonā, kurā ietilpst visagrākais datums, kad to var izmantot.

B14. Termiņu analīzē atklātās summas ir līguma nediskontētas naudas plūsmas, piemēram:

(a) bruto finanšu nomas pienākumi (pirms finanšu maksu atskaitīšanas);

(b) cenas, kas noteiktas nestandartizētos nākotnes līgumos finanšu aktīvu pirkšanai par naudu;

(c) neto summas par maksātu brīvi svārstīgu/saņemtu nemainīgu procentu likmju mijmaiņas darījumiem, par kuriem notiek apmaiņa ar neto naudas plūsmām;

(d) līguma summas, ar kurām jāveic apmaiņa atvasinātā finanšu instrumentā (piemēram, valūtas mijmaiņas darījums), par kuru notiek apmaiņa ar bruto naudas plūsmām,

un

(e) bruto apņemšanās piešķirt aizdevumu.

Šādas nediskontētas naudas plūsmas atšķiras no bilancē iekļautās summas, jo bilances summa ir balstīta uz diskontētām naudas plūsmām.

B15. Attiecīgā gadījumā uzņēmums atklāj atvasināto finanšu instrumentu analīzi atsevišķi no neatvasināto finanšu instrumentu analīzes līguma termiņu analīzē par finanšu saistībām, kas pieprasīta 39. punkta (a) apakšpunktā. Piemēram, būtu pareizi atšķirt naudas plūsmas no atvasinātiem finanšu instrumentiem un neatvasinātiem finanšu instrumentiem, ja par naudas plūsmām, kas rodas no atvasinātiem finanšu instrumentiem, tiek veikti bruto norēķini. Tas ir tādēļ, ka bruto izejošo naudas plūsmu var pavadīt saistīta ienākoša plūsma.

B16. Ja maksājamā summa nav noteikta, atklāto summu nosaka, atsaucoties uz apstākļiem, kas pastāv pārskata datumā. Piemēram, ja maksājamā summa mainās līdz ar indeksa izmaiņām, atklāto summu var balstīt uz indeksa līmeni pārskata datumā.

Tirgus risks — jūtīguma analīze (40. un 41. punkts)

B17. 40. punkta (a) apakšpunktā pieprasīta jūtīguma analīze par katru tirgus riska veidu, kuram uzņēmums ir pakļauts. Saskaņā ar B3. punktu uzņēmums nolemj, kā tas apkopo informāciju, lai atspoguļotu kopējo ainu, neapvienojot informāciju ar dažādām pazīmēm par pakļautībām riskiem no ievērojami atšķirīgām ekonomiskajām vidēm. Piemēram:

(a) uzņēmums, kas tirgo finanšu instrumentus, varētu atklāt šo informāciju atsevišķi par finanšu instrumentiem, kurus tur tirdzniecībai, un tiem, ko netur tirdzniecībai;

(b) uzņēmums neapkopotu savu pakļautību tirgus riskiem no hiperinflācijas apgabaliem ar savu pakļautību tiem pašiem tirgus riskiem no ļoti zemas inflācijas apgabaliem.

Ja uzņēmums ir pakļauts tikai viena veida tirgus riskam tikai vienā ekonomiskajā vidē, tas neuzrādītu nošķirtu informāciju.

B18. 40. punkta (a) apakšpunktā pieprasīts, lai jūtīguma analīze norādītu attiecīgā riska mainīgā lieluma (piemēram, dominējošo tirgus procentu likmju, valūtas kursu, akciju cenu vai preču cenu) pamatoti iespējamo izmaiņu ietekmi uz peļņu vai zaudējumiem un pašu kapitālu. Šim nolūkam:

(a) uzņēmumiem nav jānosaka, kāda būtu bijusi perioda peļņa vai zaudējumi, ja attiecīgie riska mainīgie lielumi būtu bijuši citādi. Tā vietā uzņēmumi atklāj ietekmi uz peļņu vai zaudējumiem un pašu kapitālu bilances datumā, pieņemot, ka attiecīgā riska mainīgā lieluma pamatoti iespējamās izmaiņas ir notikušas bilances datumā un ir piemērotas riska pakļautībām, kas pastāvēja tajā datumā. Piemēram, ja uzņēmumam ir brīvi svārstīgas likmes saistības gada beigās, uzņēmums atklātu ietekmi uz peļņu vai zaudējumiem (t.i., procentu izdevumus) par pašreizējo gadu, ja procentu likmes būtu mainījušās par pamatoti iespējamām summām;

(b) uzņēmumiem nav jāatklāj katru izmaiņu ietekme uz peļņu vai zaudējumiem un pašu kapitālu attiecīgā riska mainīgā lieluma pamatoti iespējamo izmaiņu diapazonā. Informācijas atklāšana par izmaiņu ietekmi pamatoti iespējamā diapazona maksimālajos punktos būtu pietiekama.

B19. Nosakot, kas ir attiecīgā riska mainīgā lieluma pamatoti iespējamās izmaiņas, uzņēmumam jāņem vērā:

(a) ekonomiskās vides, kurās tas darbojas. Pamatoti iespējamām izmaiņām nevajadzētu ietvert attālus vai "vissliktākā gadījuma" scenārijus, vai "stresa testus". Turklāt, ja pamatā esošā riska mainīgā lieluma izmaiņas ir stabilas, uzņēmumam nav jāmaina riska mainīgā lieluma izvēlētās pamatoti iespējamās izmaiņas. Piemēram, pieņemiet, ka procentu likmes ir 5 procenti un uzņēmums nosaka, ka ir pamatoti iespējama procentu likmju svārstība par ± 50 bāzes punktiem. Tas atklātu ietekmi uz peļņu vai zaudējumiem un pašu kapitālu, ja procentu likmes izmainītos uz 4,5 procentiem vai 5,5 procentiem. Nākamajā periodā procentu likmes ir palielinājušās līdz 5,5 procentiem. Uzņēmums turpina uzskatīt, ka procentu likmes var svārstīties par ± 50 bāzes punktiem (t.i., ka procentu likmju izmaiņas ir stabilas). Uzņēmums atklātu ietekmi uz peļņu vai zaudējumiem un pašu kapitālu, ja procentu likmes izmainītos uz 5 procentiem vai 6 procentiem. Uzņēmumam nebūtu jāpārskata savs novērtējums, ka procentu likmes var pamatoti svārstīties par ± 50 bāzes punktiem, ja vien nav pierādījumu, ka procentu likmes ir kļuvušas ievērojami nepastāvīgākas;

(b) laika periods, kurā tas veic novērtējumu. Jūtīguma analīzē norāda izmaiņu ietekmi, kuras tiek uzskatītas par pamatoti iespējamām perioda laikā, kamēr uzņēmums atkal veiks šīs informācijas atklāšanu, kas parasti ir nākamais gada pārskata periods.

B20. 41. punkts atļauj uzņēmumam izmantot jūtīguma analīzi, kas atspoguļo savstarpējas atkarības starp riska mainīgajiem lielumiem, piemēram, riska vērtības metodoloģiju, ja tas izmanto šo analīzi, lai pārvaldītu savu pakļautību finanšu riskiem. Tas ir spēkā pat tad, ja šāda metodoloģija novērtē vienīgi zaudējumu potenciālu un nenovērtē guvumu potenciālu. Šāds uzņēmums varētu izpildīt 41. punkta (a) apakšpunktu, atklājot izmantoto riska vērtības modeļa veidu (piemēram, vai modelis paļaujas uz Montekarlo simulācijām), skaidrojumu par to, kā modelis darbojas, un galvenos pieņēmumus (piemēram, turēšanas periods un uzticības līmenis). Uzņēmumi varētu atklāt arī sākotnējo novērošanas periodu un svērumus, kas piemēroti novērojumiem tajā periodā, skaidrojumu par to, kā aprēķinos rīkojas ar iespēju darījumiem, un kādas nepastāvības un korelācijas (vai alternatīvi — Montekarlo varbūtības sadales simulācijas) izmanto.

B21. Uzņēmums sniedz jūtīguma analīzes par visu savu komercdarbību, bet var sniegt dažāda veida jūtīguma analīzes par dažādām finanšu instrumentu grupām.

Procentu likmes risks

B22. *Procentu likmes risks* rodas no procentus pelnošiem finanšu instrumentiem, kas ir atzīti bilancē (piemēram, aizdevumi un debitoru parādi, un emitētie parāda instrumenti), un par dažiem finanšu instrumentiem, kas nav atzīti bilancē (piemēram, dažas apņemšanās piešķirt aizdevumu).

Valūtas risks

B23. *Valūtas risks* (vai ārvalstu valūtas risks) rodas no finanšu instrumentiem, kuri ir denominēti ārvalstu valūtā, t.i., valūtā, kas nav funkcionālā valūta, kurā tie novērtēti. Šī SFPS nolūkā valūtas risks nerodas no finanšu instrumentiem, kuri ir nemonetāri posteņi, vai no finanšu instrumentiem, kas denominēti funkcionālajā valūtā.

B24. Jūtīguma analīzi atklāj par katru valūtu, kurai uzņēmumam ir nozīmīga pakļautība.

Citas cenas risks

B25. *Citas cenas risks* rodas par finanšu instrumentiem sakarā ar izmaiņām, piemēram, preču cenās vai akciju cenās. Lai izpildītu 40. punktu, uzņēmums varētu atklāt noteiktā akciju tirgus indeksa, preču cenas vai cita riska mainīgā lieluma samazināšanās sekas. Piemēram, ja uzņēmums dod atlikušās vērtības garantijas, kuras ir finanšu instrumenti, uzņēmums atklāj to aktīvu vērtības palielinājumu vai samazinājumu, uz kuriem attiecas garantija.

B26. Divi piemēri finanšu instrumentiem, kuri rada akciju cenas risku, ir akciju turēšana citā uzņēmumā, un ieguldījums trastā, kas, savukārt, tur ieguldījumus pašu kapitāla instrumentos. Citi piemēri ir nestandartizēti nākotnes līgumi un iespējas pirkt vai pārdot noteiktus pašu kapitāla instrumenta daudzumus, un mijmaiņas darījumi, kuri ir indeksēti ar akciju cenām. Pamatā esošo pašu kapitāla instrumentu tirgus cenas izmaiņas ietekmē šo finanšu instrumentu patiesās vērtības.

B27. Saskaņā ar 40. punkta (a) apakšpunktu peļņas vai zaudējumu jūtīgumu (kas rodas, piemēram, no instrumentiem, kuri klasificēti patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, un pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu vērtības samazināšanās) atklāj atsevišķi no pašu kapitāla jūtīguma (kurš rodas, piemēram, no instrumentiem, kas klasificēti kā pārdošanai pieejami).

B28. Finanšu instrumenti, kurus uzņēmums klasificē kā pašu kapitāla instrumentus, netiek novērtēti atkārtoti. Šo instrumentu akciju cenas risks neietekmēs ne peļņu vai zaudējumus, ne pašu kapitālu. Tādēļ jūtīguma analīze nav nepieciešama.

C PAPILDINĀJUMS

Grozījumi citos SFPS

Šajā papildinājumā ietvertos grozījumus piemēro gada periodiem, kuri sākas 2007. gada 1. janvārī vai pēc šā datuma. Ja uzņēmums piemēro SFPS agrākam periodam, šos grozījumus piemēro šim agrākajam periodam. Grozītajos punktos jaunais teksts ir pasvītrots un svītrotais teksts ir pārsvītrots.

C1. Starptautiskajos finanšu pārskatu standartos, ieskaitot starptautiskos grāmatvedības standartus un interpretācijas, atsauces uz 32. SGS *Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana un sniegšana* aizstāj ar atsaucēm uz 32. SGS *Finanšu instrumenti: informācijas sniegšana*, ja vien turpmāk nav izklāstīts citādi.

C2. 32. SGS *Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana un sniegšana* (kā pārstrādāts 2003. gadā) izdara grozījumus, kā aprakstīts turpmāk.

Nosaukumu groza uz "32. SGS *Finanšu instrumenti: informācijas sniegšana*".

Svītro 1. punktu, un 2. punktā līdz 4. punkta (a) apakšpunktam izdara šādus grozījumus:

2. Šā standarta mērķis ir noteikt principus informācijas sniegšanai par tādiem finanšu instrumentiem kā saistības vai pašu kapitāls un par finanšu aktīvu un finanšu saistību ieskaitu. Tas attiecas uz finanšu instrumentu klasifikāciju no izsniedzēja viedokļa finanšu aktīvos, finanšu saistībās un pašu kapitāla instrumentos; saistīto procentu, dividenžu, zaudējumu un guvumu klasifikāciju un apstākļiem, kuros finanšu aktīvi un finanšu saistības jāieskaita.

3. Šā standarta principi papildina principus finanšu aktīvu un finanšu saistību atzīšanai un novērtēšanai 39. SGS *Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana* un informācijas atklāšanai par tiem 7. SFPS *Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana*.

DARBĪBAS JOMA

4. Šo standartu piemēro visi uzņēmumi visu veidu finanšu instrumentiem, izņemot:

(a) tās līdzdalības meitas uzņēmumos, asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos, kuras uzskaita saskaņā ar 27. SGS *Konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati*, 28. SGS *Asociētajos uzņēmumos veiktie ieguldījumi* vai 31. SGS *Līdzdalība kopuzņēmumos*. Tomēr dažos gadījumos 27. SGS, 28. SGS vai 31. SGS ļauj uzņēmumam uzskaitīt līdzdalību meitas uzņēmumā, asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, izmantojot 39. SGS; šajos gadījumos uzņēmumi piemēro 27. SGS, 28. SGS vai 31. SGS informācijas atklāšanas prasības papildus šā standarta prasībām. Uzņēmumi šo standartu piemēro arī visiem ar līdzdalību meitas uzņēmumos, asociētajos uzņēmumos vai kopuzņēmumos saistītiem atvasinājumiem.

Svītro 5. un 7. punktu.

40. punkta otrajā teikumā izdara šādus grozījumus:

40. … Papildus šā standarta prasībām procentu un dividenžu atklāšana ir pakļauta 1. SGS un 7. SFPS prasībām.

47. punkta pēdējā teikumā izdara šādus grozījumus:

47. … Ja uzņēmumam ir tiesības veikt ieskaitu, bet tam nav nolūka norēķināties neto vai realizēt aktīvu un norēķināties par saistībām vienlaicīgi, tiesību ietekmi uz uzņēmuma pakļautību kredītriskam atklāj saskaņā ar 7. SFPS 36. punktu.

50. punkta pēdējā teikumā izdara šādus grozījumus:

50. … Ja finanšu aktīvi un finanšu saistības, kas pakļautas ģenerālvienošanās par neto norēķiniem līgumam, nav ieskaitīti, vienošanās ietekmi uz uzņēmuma pakļautību kredītriskam atklāj saskaņā ar 7. SFPS 36. punktu.

Svītro 51. līdz 95. punktu.

98. punktam pievieno šādu zemsvītras piezīmi:

SGSP 2005. gada augustā pārvietoja visu informācijas atklāšanu par finanšu instrumentiem uz 7. SFPS *Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana*.

Papildinājumā (Piemērošanas norādījumi) svītro AG24. un AG40. punktu, kā arī AG39. punkta pēdējo teikumu.

C3. 1. SGS *Finanšu pārskatu sniegšana* izdara grozījumus, kā aprakstīts turpmāk.

Svītro 4. punktu.

56. punktā "32. SGS" aizstāj ar "7. SFPS *Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana*" un 105. punkta (d) apakšpunkta (ii) daļā un 124. punktā "32. SGS" aizstāj ar "7. SFPS".

71. punkta (b) apakšpunkta pēdējā teikumā izdara šādus grozījumus:

71. (b) … Piemēram, finanšu iestāde var izdarīt grozījumus iepriekšminētajos aprakstos, lai sniegtu informāciju, kas ir būtiska finanšu iestādes darbībai.

84. punkta ceturtajā teikumā izdara šādus grozījumus:

84. …Piemēram, finanšu iestāde var izdarīt grozījumus aprakstos, lai sniegtu informāciju, kas ir būtiska finanšu iestādes darbībai.

C4. 14. SGS *Informācijas sniegšana pa segmentiem* izdara grozījumus, kā aprakstīts turpmāk.

27. punkta (a) un (b) apakšpunktā, 31., 32., 46. un 74. punktā frāzi "valdei un izpilddirektoram" aizstāj ar "galvenajai vadībai".

27. punkta (b) apakšpunktā, 30. un 32. punktā frāzi "direktoriem un vadībai" aizstāj ar "galvenajai vadībai".

27. punkta pirmajā teikumā izdara šādus grozījumus:

27. Uzņēmuma iekšējai organizatoriskai un vadības struktūrai un tā iekšējai finanšu pārskatu sniegšanas sistēmai galvenajai vadībai (piemēram, valdei un izpilddirektoram) parasti jābūt pamatam, lai identificētu uzņēmuma risku un atšķirīgu atdeves likmju galveno avotu un veidu un tādējādi noteiktu, kura informācijas sniegšanas forma ir primārā un kura ir sekundārā, izņemot, kā noteikts tālāk (a) un (b) apakšpunktā: …

28. punkta trešajā teikumā izdara šādus grozījumus:

28. … Tādēļ, izņemot retus gadījumus, uzņēmums sniegs segmenta informāciju finanšu pārskatos pēc tāda paša principa, kā tas sniedz iekšējos pārskatus galvenajai vadībai. …

33. punkta pirmajā teikumā izdara šādus grozījumus:

33. Saskaņā ar šo standartu lielākā daļa uzņēmumu identificēs uzņēmējdarbības un ģeogrāfiskos segmentus kā organizatoriskas vienības, par kurām informāciju sniedz galvenajai vadībai vai augstākā līmeņa darbības lēmumu pieņēmējam, kas dažos gadījumos var būt vairāku cilvēku grupa, lai novērtētu katras vienības iepriekšējos darbības rezultātus un pieņemtu lēmumus par līdzekļu turpmāko piešķiršanu. …

C5. 17. SGS *Noma* 31. punktā "32. SGS *Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana un sniegšana*" aizstāj ar "7. SFPS *Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana*", un 35., 47. un 56. punktā "32. SGS" aizstāj ar "7. SFPS".

C6. 33. SGS *Peļņa par akciju* 72. punktā "32. SGS" aizstāj ar "7. SFPS *Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana*".

C7. 39. SGS *Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana* (kā grozīts 2005. gada aprīlī) izdara grozījumus, kā aprakstīts turpmāk.

1. punktā izdara šādus grozījumus:

1. Šā standarta mērķis ir noteikt principus finanšu aktīvu, finanšu saistību un atsevišķu nefinanšu posteņu pirkšanas vai pārdošanas līgumu atzīšanai un novērtēšanai. Ar finanšu instrumentiem saistītās informācijas sniegšanas prasības ir izklāstītas 32. SGS *Finanšu instrumenti*: informācijas sniegšana. Ar finanšu instrumentiem saistītās informācijas atklāšanas prasības ir izklāstītas 7. SFPS *Finanšu instrumenti*: informācijas atklāšana.

45. punktā "32. SGS" aizstāj ar "7. SFPS".

48. punktā izdara šādus grozījumus:

48. Nosakot finanšu aktīva posteņa vai finanšu saistību posteņa patieso vērtību, šā standarta, 32. SGS vai 7. SFPS piemērošanas nolūkā uzņēmums piemēro A pielikuma AG69.-AG82. punktu.

C8. 39. SGS *Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana* (kā grozīts 2005. gada jūnijā) izdara grozījumus, kā aprakstīts turpmāk.

9. punktā finanšu aktīva vai finanšu saistību patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, definīcijā izdara šādus grozījumus:

… 7. SFPS 9. līdz 11. un B4. punktā pieprasīts, lai uzņēmums atklātu informāciju par finanšu aktīviem un finanšu saistībām, ko tas ir noteicis patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, …

C9. 1. SFPS *Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmā pieņemšana* 36A. punktā izdara grozījumus, un papildina ar virsrakstu un 36C. punktu šādi:

36A. Savos pirmajos saskaņā ar SFPS sagatavotajos finanšu pārskatos uzņēmums, kas pieņem SFPS pirms 2006. gada 1. janvāra, ietver vismaz vienu salīdzināmās informācijas gadu, bet šai salīdzināmai informācijai nav jāatbilst 32. SGS, 39. SGS vai 4. SFPS. Uzņēmums, kas izvēlas sniegt salīdzināmo informāciju, kura neatbilst 32. SGS, 39. SGS vai 4. SFPS, savā pirmajā pārejas gadā:

(a) piemēro savu iepriekšējo vispārpieņemto grāmatvedības principu atzīšanas un novērtēšanas prasības salīdzināmajā informācijā par finanšu instrumentiem 32. SGS un 39. SGS darbības jomā un par apdrošināšanas līgumiem 4. SFPS darbības jomā;

…

Uzņēmuma gadījumā, kas izvēlas sniegt salīdzināmo informāciju, kura neatbilst 32. SGS, 39. SGS un 4. SFPS, atsauces uz "pārejas datums uz SFPS" nozīmē vienīgi šo standartu gadījumā pirmā SFPS pārskata perioda sākumu. Šiem uzņēmumiem jāievēro 1. SGS 15. punkta (c) apakšpunkts, lai atklātu papildu informāciju, ja SFPS konkrēto prasību ievērošana nav pietiekama, lai ļautu lietotājiem izprast konkrēto darījumu, citu notikumu un nosacījumu ietekmi uz uzņēmuma finansiālo stāvokli un finanšu darbības rezultātiem.

Atbrīvojums no prasības atklāt salīdzināmo informāciju par 7. SFPS

36C. Uzņēmumam, kas pieņem SFPS pirms 2006. gada 1. janvāra un izvēlas pieņemt 7. SFPS *Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana* savos pirmajos saskaņā ar SFPS sagatavotajos finanšu pārskatos, šajos finanšu pārskatos nav jāatklāj 7. SFPS pieprasītā salīdzināmā informācija.

C10. 4. SFPS *Apdrošināšanas līgumi* izdara grozījumus, kā aprakstīts turpmāk.

2. punkta (b) apakšpunktā izdara šādus grozījumus:

(b) finanšu instrumentiem ar *patstāvīgas dalības iezīmēm* (sk. 35. punktu), kurus tas rada. 7. SFPS *Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana* pieprasa finanšu instrumentu atklāšanu, ieskaitot finanšu instrumentus, kas satur šādas iezīmes.

Papildina ar šādu 35. punkta (d) apakšpunktu:

(d) lai arī šie līgumi ir finanšu instrumenti, izsniedzējs, kurš piemēro 7. SFPS 19. punkta (b) apakšpunktu līgumiem ar patstāvīgas dalības iezīmēm, atklāj kopējos procentu izdevumus, kas atzīti peļņā vai zaudējumos, bet tam nav jāaprēķina šie procentu izdevumi, lietojot efektīvo procentu metodi.

Pēc 37. punkta virsrakstā, kā arī 38. un 39. punktā izdara grozījumus un papildina ar 39A. punktu šādi:

No apdrošināšanas līgumiem izrietošo risku veids un apmērs

38. Apdrošinātājs atklāj informāciju, kas tā finanšu pārskatu lietotājiem ļauj novērtēt no apdrošināšanas līgumiem izrietošo risku veidu un apmēru.

39. Lai ievērotu 38. punkta prasības, apdrošinātājs atklāj:

(a) mērķus, politikas un procesus no apdrošināšanas līgumiem izrietošo risku pārvaldībai un šo risku pārvaldībai lietotās metodes;

(b) [svītrots]

(c) informāciju par *apdrošināšanas risku* (gan pirms, gan pēc riska mazināšanas ar pārapdrošināšanas palīdzību), iekļaujot informāciju par:

(i) jūtīgumu pret apdrošināšanas risku (sk. 39A. punktu);

(ii) apdrošināšanas riska koncentrācijām, ieskaitot aprakstu par to, kā vadība nosaka koncentrācijas, un kopējas pazīmes aprakstu, kura identificē katru koncentrāciju (piemēram, apdrošinātā notikuma veids, ģeogrāfiskais apgabals vai valūta);

(iii) esošajām prasībām, salīdzinot ar iepriekšējiem novērtējumiem (t.i., prasību attīstību). Prasību attīstības atklāšanai jāsniedzas atpakaļ līdz periodam, kad radās vecākā būtiskā prasība, par kuru vēl joprojām ir neskaidrība par prasības izmaksas summu un laika grafiku, bet nav nepieciešams atskats agrāk nekā desmit gadu atpakaļ. Apdrošinātājam nav nepieciešams atklāt šo informāciju par atlīdzībām, par kurām neskaidrība par prasības izmaksas summu un laika grafiku tiek parasti atrisināta viena gada laikā;

(d) informāciju par kredītrisku, likviditātes risku un tirgus risku, ko 7. SFPS 31. līdz 42. punkts pieprasītu, ja apdrošināšanas līgumi ietilpst 7. SFPS darbības jomā. Tomēr:

(i) apdrošinātājam nav jāsniedz termiņu analīze, kas pieprasīta 7. SFPS 39. punkta (a) apakšpunktā, ja tas tā vietā atklāj informāciju par neto izejošo naudas plūsmu aplēsto laika grafiku, kuras rodas no atzītām apdrošināšanas saistībām. Tā var būt bilancē atzīto summu analīze pa aplēstiem laika grafikiem;

(ii) ja apdrošinātājs izmanto alternatīvu metodi, lai pārvaldītu jūtīgumu pret tirgus apstākļiem, piemēram, iegultās vērtības analīzi, tas var izmantot šo jūtīguma analīzi, lai izpildītu 7. SFPS 40. punkta (a) apakšpunkta prasību. Šāds apdrošinātājs atklāj arī informāciju, kas pieprasīta 7. SFPS 41. punktā;

(e) informāciju par pakļautību tirgus riskam, kas rodas no iegultiem atvasinātiem instrumentiem, ko satur apkalpošanas apdrošināšanas līgums, ja apdrošinātājam netiek pieprasīts novērtēt un tas nenovērtē iegultos atvasinātos instrumentus patiesajā vērtībā.

39A. Lai izpildītu 39. punkta (b) apakšpunkta (i) daļu, apdrošinātājs atklāj (a) vai (b) šādi:

(a) jūtīguma analīzi, kas rāda, kā būtu ietekmēta peļņa vai zaudējumi un pašu kapitāls, ja būtu notikušas attiecīgā riska mainīgā lieluma izmaiņas, kuras bija pamatoti iespējamas bilances datumā; metodes un pieņēmumi, kas lietoti, sagatavojot jūtīguma analīzi, un jebkuras lietoto metožu un pieņēmumu izmaiņas pret iepriekšējo periodu. Tomēr, ja apdrošinātājs izmanto alternatīvu metodi, lai pārvaldītu jūtīgumu pret tirgus apstākļiem, piemēram, iegultās vērtības analīzi, tas var izpildīt šo prasību, atklājot šo alternatīvo jūtīguma analīzi un informāciju, kas pieprasīta 7. SFPS 41. punktā;

(b) kvalitatīvu informāciju par jūtīgumu un informāciju par tiem apdrošināšanas līgumu noteikumiem, kuriem ir būtiska ietekme uz apdrošinātāja turpmāko naudas plūsmu summu, laika grafiku un nenoteiktību.

D PAPILDINĀJUMS

Grozījumi 7. SFPS, ja nav piemēroti grozījumi 39. SGS *Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana — patiesās vērtības iespēja*

Padome 2005. gada jūnijā izdeva grozījumus 39. SGS Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana — patiesās vērtības iespēja, *kas jāpiemēro gada periodiem, kuri sākas 2006. gada 1. janvārī vai pēc šā datuma.* Ja uzņēmums piemēro 7. SFPS gada periodiem, kuri sākas pirms 2006. gada 1. janvāra, un tas nepiemēro šos 39. SGS grozījumus, tas izdara šādus grozījumus 7. SFPS par šo periodu. *Grozītajos punktos jaunais teksts ir pasvītrots un svītrotais teksts ir pārsvītrots.*

D1. Virsrakstā virs 9. punkta un 11. punktā izdara šādus grozījumus, un svītro 9. punktu.

Finanšu saistības patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus

11. Uzņēmums atklāj šādu informāciju:

(a) metodes, kas lietotas, lai izpildītu 10. punkta (a) apakšpunkta prasības;

(b) ja uzņēmums uzskata, ka informācija, ko tas ir atklājis, lai izpildītu 10. punkta (a) apakšpunkta prasību, patiesi neatspoguļo finanšu saistību patiesās vērtības izmaiņas, kuras ir attiecināmas uz tā kredītriska izmaiņām, — iemesli šī secinājuma izdarīšanai un faktori, ko tas uzskata par būtiskiem.

B5. punkta (a) apakšpunktā izdara šādus grozījumus:

(a) kritēriji, lai, veicot sākotnējo atzīšanu, noteiktu finanšu aktīvus vai finanšu saistības patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus.

Grozījumi 1. SGS "Finanšu pārskatu sniegšana"

Šajā dokumentā izklāstīti grozījumi 1. SGS "Finanšu pārskatu sniegšana". Grozījumos pieņemti daži priekšlikumi, kuri tika iekļauti 7. publiskotajā projektā "Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana" (7. PP), kas publicēts 2004. gada jūlijā. Pārējie 7. PP iekļautie priekšlikumi tika pieņemti 7. SFPS "Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana".

Uzņēmumi piemēro šajā dokumentā izklāstītos grozījumus gada periodiem, kuri sākas 2007. gada 1. janvārī vai pēc šā datuma. Ieteicama agrāka piemērošana.

Standartu papildina ar virsrakstu un 124A. līdz 124C. punktu šādi.

Kapitāls

124A. Uzņēmums atklāj informāciju, kas tā finanšu pārskatu lietotājiem ļauj novērtēt uzņēmuma mērķus, politikas un procesus kapitāla pārvaldībai.

124B. Lai ievērotu 124A. punktu, uzņēmums atklāj:

(a) kvalitatīvu informāciju par tā mērķiem, politikām un procesiem kapitāla pārvaldībai, ieskaitot (bet ne tikai):

(i) aprakstu par to, ko tas pārvalda kā kapitālu;

(ii) ja uzņēmums ir pakļauts ārēji noteiktām kapitāla prasībām, — šo prasību raksturu un kā šīs prasības tiek iekļautas kapitāla pārvaldībā;

un

(iii) kā tas īsteno savus mērķus kapitāla pārvaldībai.

(b) kopsavilkuma kvantitatīvus datus par to, ko tas pārvalda kā kapitālu. Daži uzņēmumi uzskata dažas finanšu saistības (piemēram, daži subordinētā kapitāla veidi) par kapitāla sastāvdaļu. Citi uzņēmumi uzskata kapitālu par tādu, no kura ir izslēgtas dažas pašu kapitāla sastāvdaļas (piemēram, sastāvdaļas, kas rodas no naudas plūsmas riska ierobežošanas instrumentiem).

(c) jebkuras atšķirības (a) un (b) no iepriekšējā perioda.

(d) vai perioda laikā tas ievēroja ārēji noteiktas kapitāla prasības, kurām tas ir pakļauts.

(e) ja uzņēmums nav ievērojis šādas ārēji noteiktas kapitāla prasības, — šādas neievērošanas sekas.

Šo atklāto informāciju pamato ar informāciju, kas sniegta iekšēji uzņēmuma galvenajiem vadītājiem.

124C. Uzņēmums var pārvaldīt kapitālu daudzos veidos un būt pakļauts dažādām kapitāla prasībām. Piemēram, konglomerātā var būt iekļauti uzņēmumi, kas veic apdrošināšanas darbību un banku darbību, un šie uzņēmumi var darboties arī vairākās jurisdikcijās. Ja kopīgas informācijas atklāšana par kapitāla prasībām un tas, kā kapitāls tiek pārvaldīts, nesniedz noderīgu informāciju vai sagroza finanšu pārskata lietotāja izpratni par uzņēmuma kapitāla resursiem, uzņēmums atklāj atsevišķu informāciju par katru kapitāla prasību, kurai uzņēmums ir pakļauts.

Grozījumi starptautiskajos finanšu pārskatu standartos

39. SGS *Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana*

4. SFPS *Apdrošināšanas līgumi*

Finanšu garantiju līgumi

STANDARTU GROZĪJUMI

Šajā dokumentā ir izklāstīti grozījumi 39. SGS *Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana*, 4. SFPS *Apdrošināšanas līgumi* un secīgie grozījumi 32. SGS *Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana un sniegšana* un 7. SFPS *Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana*. Šajā dokumentā iekļauti arī šādu dokumentu grozījumi — 39. SGS un 4. SFPS secinājumu pamats, 4. SFPS īstenošanas norādījumi un 37. SGS *Uzkrājumi, iespējamās saistības un iespējamie aktīvi* C pielikums. Šo grozījumu pamatā ir priekšlikumi, kas ietverti 39. SGS un 4. SFPS *Finanšu garantiju līgumi un kredītu apdrošināšana* ierosināto grozījumu publiskotajā projektā, kurš publicēts 2004. gada jūlijā.

Uzņēmumi piemēro šos grozījumus gada periodiem, kuri sākas 2006. gada 1. janvārī vai pēc šā datuma. Ieteicama agrāka piemērošana. Ja uzņēmumi piemēro šos grozījumus agrākiem periodiem, tiem atklāj šo faktu.

39. SGS GROZĪJUMI

Standartā ir svītrots 3. punkts un grozīts 2. punkta e) un h) apakšpunkts, kā arī 47. punkts. Standarta 9. punktā ir grozīta definīcija finanšu saistībām, kas peļņā vai zaudējumos tiek uzskaitītas pēc to patiesās vērtības, un tieši aiz definīcijas, kas skaidro pārdošanai paredzēto finanšu aktīvu jēdzienu. NP4. punkts ir pārnumurēts par NP3A. punktu un NP4A. punkts ir grozīts un pārnumurēts par NP4. punkts. Ir pievienots jauns NP4A. un 103B. punkts.

Standarta 43. punkts sniegts ērtībai, tas nav grozīts.

Standarta 2. punkta h) apakšpunkta un 47. punkta d) apakšpunkta grozījumi pārvieto dažu aizņēmumu saistību novērtēšanas prasības no standartu darbības jomas apraksta daļas uz novērtēšanas daļu, bet nemaina šīs prasības.

2. Standartu piemēro visos uzņēmumos visu veidu finanšu instrumentiem, izņemot:

…

e) tiesības un pienākumus, kas rodas saistībā ar i) apdrošināšanas līgumu, kā tas definēts 4. SFPS *Apdrošināšanas līgumi*, un kas nav izsniedzēja tiesības un pienākumi, kuri rodas saistībā ar apdrošināšanas līgumu, kurš atbilst finanšu garantiju līguma definīcijai 9. punktā, vai līgums, uz kuru attiecas 4. SFPS darbības joma tāpēc, ka tam ir patstāvīgas līdzdalības iezīmes. Tomēr šo standartu piemēro atvasinātajam instrumentam, kas ir iegults līgumā, uz kuru attiecas 4. SFPS darbības joma, ja šim atvasinātajam instrumentam nav piemērojams 4. SFPS (skatīt 10.-13. punktu un A pielikuma NP27.-NP.33. punktu). Turklāt, ja finanšu garantiju līgumu izsniedzējs pirms tam ir īpaši apliecinājis, ka tas uzskata šādus līgumus par apdrošināšanas līgumiem un izmantojis apdrošināšanas līgumiem piemērojamu uzskaites sistēmu, izsniedzējs pēc saviem ieskatiem šādiem finanšu garantiju līgumiem var piemērot šo standartu vai 4. SFPS (skatīt NP-4. punktu un NP4A. punktu). Izsniedzējs šo izvēli var veikt attiecībā uz katru atsevišķu līgumu, bet šī izvēle katram līgumam ir neatsaucama;

…

h) citas aizņēmumu saistības, kas nav 4. punktā aprakstītās aizņēmumu saistības. Pārējiem aizdevumiem, uz kuriem neattiecas šā Standarta prasības, aizdevumu devējs piemēro 37. SGS. Tomēr attiecībā uz visām finanšu garantijām, ir jāveic izgrāmatošanas uzkrājumi, kā paredzēts Standartā (sk. 15-42. punktu un A. pielikuma NP36.-NP63. punktu).

4. Šo standartu piemēro šādām aizņēmumu saistībām:

a) aizņēmumu saistības, kuras uzņēmums peļņā vai zaudējumos klasificē kā finanšu saistības pēc to patiesās vērtības. Uzņēmums, kurš agrāk aizņēmuma saistību rezultātā īsi pēc šo saistību rašanās veicis aktīvu pārdošanu, standartu piemēro visām attiecīgās kategorijas aizņēmumu saistībām;

b) aizņēmumu saistības, kuras var nosegt neto ar naudas vai ar cita finanšu instrumenta nodošanu vai izsniegšanu. Šādas aizņēmumu saistības ir atvasinātie instrumenti. Aizņēmumu saistības nevar tikt uzskatītas kā segtas neto tikai tā iemesla pēc, ka aizdevums tiek izmaksāts vairākās daļās (piemēram, nekustamā īpašuma celtniecības ķīlas aizņēmums, kas tiek izmaksāts vairākās daļās, saskaņojot ar celtniecības tempiem);

c) saistības sniegt aizdevumu ar procentu likmi zem tirgus vērtības. Standarta 47. punkta d) apakšpunktā precizēta turpmākā to saistību novērtēšana, kas rodas saistībā ar aizņēmumu saistībām.

9. …

Četru finanšu instrumentu kategoriju definīcijas

***Finanšu aktīvi vai finanšu saistības, kas peļņā vai zaudējumos tiek uzskaitīti pēc to patiesās vērtības*, ir tādi finanšu aktīvi vai finanšu saistības, attiecībā uz kuriem ir spēkā kaut vai viens no šādiem nosacījumiem:**

a) tie ir ietverti to aktīvu kategorijā, kas paredzēti tirdzniecībai. Finanšu aktīvi vai finanšu saistības tiek ietvertas kategorijā, kas paredzētas tirdzniecībai, ja tie ir:

…

iii) atvasinājumi (izņemot tos atvasinājumus, kas ir finanšu garantiju līgumi vai ir faktiskie riska ierobežošanas instrumenti).

…

Finanšu garantiju līguma definicija

***Finanšu garantiju līgums* ir līgums, kas izsniedzejam uzliek saistības veikt norādītos maksājumus īpašniekam radīto zaudējumu kompensēšanai zināma debitora laicīgas parāda neatmaksāšanas dēļ, kā paredzēts sākotnēji noslēgtos vai mainītos parāda instrumenta nosacījumos.**

…

Sākotnējā finanšu aktīvu un finanšu saistību novērtēšana

43. Brīdī, kad sākotnēji tiek atzīti finanšu aktīvi vai finanšu saistības, uzņēmums tos vērtē pēc to patiesās vērtības, bet gadījumos, kad finanšu aktīvu postenis vai finanšu saistību postenis caur peļņu vai zaudējumiem netiek vērtēts pēc patiesās vērtības, tai klāt pieskaitot darījumu izmaksas, kuras ir tiešā veidā attiecināmas uz šā finanšu aktīvu posteņa vai finanšu saistību posteņa iegādi vai izsniegšanu.

Turpmākā finanšu saistību novērtēšana

47. Pēc sākotnējās atzīšanas uzņēmums visus finanšu saistību posteņus vērtē pēc to izmaksu vērtības, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums, izmantojot faktiskā ieguldījuma metodi, izņemot šādus posteņus:

a) finanšu saistības, kas atzītas pēc to patiesās vērtības caur peļņu un zaudējumiem. Šādas saistības, ieskaitot atvasinājumus, kas ir saistību posteņi, vērtē pēc to patiesās vērtības, izņemot, atvasinājuma saistību posteņus, kas ir saistīti ar un ir sedzami ar nekotēta pašu kapitāla instrumenta piegādi, kura patieso vērtību nav iespējams ticami novērtēt, un kas jāvērtē pēc tā izmaksu vērtības;

b) finanšu saistības, kuras rodas brīdī, kad finanšu aktīva posteņa nodošana neatbilst atzīšanas pārtraukšanas prasībām, vai kad tiek piemērota saistību turpināšanas pieeja. 29. un 31. punkts attiecas uz šādu finanšu saistību posteņu novērtēšanu.

c) finanšu garantiju līgums, kā tas definēts 9. punktā. Pēc sākotnējās atzīšanas, šāda līguma izsniedzējs novērtē to (ja vien netiek piemērots 47. punkta a) vai b) apakšpunkts) kā lielāko summu no:

i) summas, kas aprēķināta saskaņā ar 37. SGS *Uzkrājumi, iespējamās saistības un iespējamie aktīvi*;

un

ii) sākotnēji atzītās summas (skatīt 43. punktu), atskaitot attiecīgā gadījumā, uzkrātā nolietojuma vērtību, kas atzīta saskaņā ar 18. SGS.

d) saistības sniegt aizdevumu ar procentu likmi zem tirgus vērtības. Pēc sākotnējās atzīšanas, šāda līguma izsniedzējs novērtē saistības (ja vien netiek piemērots 47. punkta a) apakšpunkts) kā lielāko summu no:

i) summas, kas aprēķināta saskaņā ar 37. SGS;

un

ii) sākotnēji atzītās summas (skatīt 43. punktu), atskaitot, attiecīgā gadījumā, uzkrātā nolietojuma vērtību, kas atzīta saskaņā ar 18. SGS.

Finanšu saistībām, kuras ir plānots uzskaitīt kā apdrošinātos posteņus, piemēro 89.-102. punktā ietvertās riska ierobežošanas uzskaites prasības.

NP4. Finanšu garantiju līgumiem iespējamas vairākas juridiskās formas, piemēram, garantija, dažu veidu kredītvēstules, kredīta atvasinātā standartprodukta līgums vai apdrošināšanas līgums. To uzskaite nav atkarīga no to juridiskās formas. Tālāk ir minēti pareizas uzskaites piemēri (skatīt 2. punkta e) apakšpunktu):

a) pat ja finanšu garantiju līgums atbilst 4. SFPS sniegtajai apdrošināšanas līguma definīcijai, ja riska pārnese ir būtiska, izsniedzējs piemēro šo standartu. Tomēr, ja izsniedzējs pirms tam ir īpaši apliecinājis, ka tas uzskata šādus līgumus par apdrošināšanas līgumiem un izmantojis apdrošināšanas līgumiem piemērojamu uzskaites sistēmu, izsniedzējs pēc saviem ieskatiem šādiem finanšu garantiju līgumiem var piemērot šo standartu vai 4. SFPS. Ja piemēro šo standartu, izsniedzējam jāievēro 43. punkta prasība finanšu garantiju līgumu sākotnēji atzīt pēc patiesās vērtības. Ja finanšu garantiju līgums tika izsniegts ar darījumu nesaistītai pusei autonomā nesaistītu pušu darījumā, tā patiesā vērtība, uzsākot darījumu, ir vienāda ar saņemto prēmiju, ja vien nav pierādīts pretējais. Attiecīgi, ja vien finanšu garantiju līgums tā noslēgšanas brīdī netika novērtēts pēc patiesās vērtības peļņā vai zaudējumos vai netika piemērots 29.-37. punkts un NP47.-NP52. punkts (kad finanšu aktīva posteņa nodošana neatbilst atzīšanas pārtraukšanas prasībām, vai kad tiek piemērota saistību turpināšanas pieeja), izsniedzējs to novērtē kā lielāko summu no:

i) summas, kas aprēķināta saskaņā ar 37. SGS;

un

ii) sākotnēji atzītās summas atskaitot, attiecīgā gadījumā, uzkrātā nolietojuma vērtību, kas atzīta saskaņā ar 18. SGS (skatīt 43. punkta c) apakšpunktu).

(b) dažas ar kredītiem saistītās garantijas neizvirza kā maksājumu priekšnosacījumu prasību, ka īpašnieks ir pakļauts riskam un tam ir radušies zaudējumi saistībā ar to, ka debitors neveic maksājumus par garantēto aktīvu posteni noteiktajā termiņā. Kā šādas garantijas piemēru var minēt garantiju, kas paredz maksājumus saistībā ar izmaiņām noteiktajā kredītreitingā vai kredīta indeksā. Šādas garantijas nav finanšu garantiju līgumi, kā tie definēti šajā standartā, un tās nav arī apdrošināšanas līgumi, kas definēti 4. SFPS. Šādas garantijas ir atvasinājumi un izsniedzējs tiem piemēro šo standartu;

c) Ja finanšu garantiju līgums ir izsniegts saistībā ar preču pārdošanu, izsniedzējs, atzīstot ieņēmumus no garantijas un preču pārdošanas, aprēķiniem piemēro 18. SGS.

NP4A. Apgalvojumi, ka izsniedzējs uzskata līgumus par apdrošināšanas līgumiem, parasti ir sastopami izsniedzēja sarakstē ar klientiem un regulējošām iestādēm, līgumos, darījumu dokumentācijā un finanšu pārskatos. Turklāt uz apdrošināšanas līgumiem bieži vien attiecas uzskaites prasības, kas ir atšķirīgas no prasībām, ko piemēro citiem darījumu veidiem, piemēram, banku vai komercsabiedrību izsniegtiem līgumiem. Šādos gadījumos izsniedzēja finanšu pārskatos parasti iekļauj apliecinājumu, ka izsniedzējs ir piemērojis šīs uzskaites prasības.

103B. ***Finanšu garantiju līgumi*** **(39. SGS un 4. SFPS grozījumi), izdoti 2005. gada augustā, izdarīti grozījumi 2. punkta e) un h) apakšpunktā, 4., 47., un NP4. punktā, pievienots NP4A. punkts, pievienota jauna finanšu garantiju līgumu definīcija 9. punktā un svītrots 3. punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus gada periodiem, kuri sākas 2006. gada 1. janvārī vai pēc šā datuma. Ieteicama agrāka piemērošana. Ja uzņēmums piemēro šos grozījumus agrākiem periodiem, tas atklāj šo faktu un vienlaicīgi piemēro 32. SGS un 4. SFPS saistītos grozījumus.**

4. SFPS GROZĪJUMI

Standartā grozīts 4. punkta d) apakšpunkts, B18. punkta g) apakšpunkts un B19. punkta f) apakšpunkts, pievienots 41A. punkts un A pielikumā pievienota finanšu garantiju līguma definīcija pēc patiesās vērtības definīcijas un pirms finanšu riska definīcijas, kā norādīts turpmāk.

4. Uzņēmums nepiemēro šo SFPS:

…

d) finanšu garantiju līgumiem, ja vien izsniedzējs pirms tam nav īpaši apliecinājis, ka tas uzskata šādus līgumus par apdrošināšanas līgumiem un izmantojis apdrošināšanas līgumiem piemērojamu uzskaites sistēmu, šādā gadījumā izsniedzējs šādiem finanšu garantiju līgumiem pēc saviem ieskatiem var piemērot vai nu 39. SGS un 32. SGS, vai arī šo standartu. Izsniedzējs šo izvēli var veikt attiecībā uz katru atsevišķu līgumu, bet šī izvēle katram līgumam ir neatsaucama.

41A. ***Finanšu garantiju līgumi*** **(39. SGS un 4. SFPS grozījumi), izdoti 2005. gada augustā, grozīts 4. punkta d) apakšpunkts, B18. punkta g) apakšpunkts un B19. punkta f) apakšpunkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus gada periodiem, kuri sākas 2006. gada 1. janvārī vai pēc šā datuma. Ieteicama agrāka piemērošana. Ja uzņēmums piemēro šos grozījumus agrākiem periodiem, tas atklāj šo faktu un vienlaicīgi piemēro 39. SGS un 32. SGS saistītos grozījumus.**

A PIELIKUMS

Definētie termini

Finanšu garantiju līgums	Līgums, kas izsniedzējam uzliek saistības veikt norādītos maksājumus īpašniekam radīto zaudējumu kompensēšanai zināma debitora laicīgas parāda neatmaksāšanas dēļ, kā paredzēts sākotnēji noslēgtos vai mainītos parāda instrumenta nosacījumos.

B PIELIKUMS

B18. Tālāk uzskaitīti apdrošināšanas līgumu piemēri, ja apdrošināšanas riska pārnese ir būtiska.

…

(g) kredītapdrošināšana, kas nodrošina noteiktus atlīdzinājuma maksājumus apdrošinājuma ņēmējam, kas radušies zaudējumu dēļ, ja debitors nav veicis maksājumus, kā paredzēts sākotnējā vai pārveidotajā parāda instrumenta līgumā. Šiem līgumiem var būt dažādas juridiskās formas, kā, piemēram, finanšu garantijas, dažu veidu kredītvēstules, kredīta atvasinātā standartprodukta līgums vai apdrošināšanas līgums. Kaut arī šie līgumi atbilst apdrošināšanas līguma definīcijai, tie atbilst arī 39. SGS finanšu garantiju līguma definīcijai un ietilpst 32. SGS un 39. SGS darbības jomā, nevis SFPS darbības jomā (skatīt 4. punkta d) apakšpunktu). Tomēr finanšu garantiju līgumiem, ja vien izsniedzējs pirms tam nav īpaši apliecinājis, ka tas uzskata šādus līgumus par apdrošināšanas līgumiem un izmantojis apdrošināšanas līgumiem piemērojamu uzskaites sistēmu, izsniedzējs šādiem finanšu garantiju līgumiem pēc saviem ieskatiem var piemērot vai nu 39. SGS un 32. SGS, vai arī šo standartu.

B19. Tālāk ir uzskaitīti piemēri, kas nav apdrošināšanas līgumi:

…

f) ar kredītu saistītas garantijas (vai kredītvēstule, kredīta atvasināts standartprodukta līgums vai kredīta apdrošināšanas līgums), kas pieprasa veikt maksājumus, pat ja tā turētājam nav radušies zaudējumi debitora, kas nespēj veikt maksājumus laikā, dēļ (skatīt 39. SGS).

GROZĪJUMI CITOS STANDARTOS

Uzņēmumi piemēro šādus secīgus 32. SGS grozījumus (un 7. SFPS, ja tie jau piemēro 7. SFPS), ja tie piemēro saistītos 39. SGS un 4. SFPS grozījumus.

32. SGS *Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana un sniegšana*

Standarta 4. punkta d) apakšpunktu un 12. punktu groza šādi.

4 Standartu piemēro visi uzņēmumi visu veidu finanšu instrumentiem, izņemot:

…

(d) apdrošināšanas līgumus, kā tie definēti 4. SFPS *Apdrošināšanas līgumi*. Tomēr uzņēmumiem šis standarts jāpiemēro atvasinājumiem, kas iegulti apdrošināšanas līgumos, ja 39. SGS ir prasīts, lai uzņēmums tos uzskaita atsevišķi. Turklāt izsniedzējs piemēro šo standartu finanšu garantiju līgumiem, ja izsniedzējs piemēro 39. SGS līgumu atzīšanai un novērtēšanai, bet izsniedzējs piemēro 4. SFPS, ja tas atbilstoši 4. SFPS 4. punkta d) apakšpunktam to atzīšanai un novērtēšanai izvēlas piemērot 4. SFPS.

12. Šādi termini ir definēti 39. SGS 9. punktā un šajā standartā izmantoti tajā nozīmē, kas aprakstīta 39. SGS.

…

— finanšu aktīvi vai finanšu saistības patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus

— finanšu garantiju līgums

— stingra apņemšanās

…

7. SFPS *Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana*

7. SFPS 3. punkta d) apakšpunktā un definēto terminu sarakstā 7. SFPS A pielikumā, līdzīgi kā 32. SGS, izdara šādus grozījumus.

3. Šo SFPS piemēro visi uzņēmumi visu veidu finanšu instrumentiem, izņemot:

…

(d) apdrošināšanas līgumus, kā definēts 4. SFPS *Apdrošināšanas līgumi*. Tomēr šo SFPS piemēro atvasinājumiem, kas iegulti apdrošināšanas līgumos, ja 39. SGS nosaka, ka uzņēmumam tie jāuzskaita atsevišķi. Turklāt izsniedzējs piemēro šo SFPS *finanšu garantiju līgumiem*, ja izsniedzējs piemēro 39. SGS līgumu atzīšanai un novērtēšanai, bet izsniedzējs piemēro 4. SFPS, ja tas atbilstoši 4. SFPS 4. punkta d) apakšpunktam to atzīšanai un novērtēšanai izvēlas piemērot 4. SFPS.

A PAPILDINĀJUMS

Definētie termini

…

Šādi termini ir definēti 32. SGS 11. punktā vai 39. SGS 9. punktā un SFPS izmantoti tajā nozīmē, kas aprakstīta 32. un 39. SGS.

…

— finanšu aktīvi vai finanšu saistības patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus

— Finanšu garantiju līgums

— tirdzniecībai turēti finanšu aktīvi vai finanšu saistības

…

Atsauces, kas jāatjauno, uzņēmumam pieņemot 7. SFPS

Ja uzņēmums piemēro 7. SFPS, atsauces uz 32. SGS aizstāj ar atsaucēm uz 7. SFPS šādos punktos, kas pievienoti vai grozīti ar šo dokumentu:

— 39. SGS, 103B. punkts

— 4. SFPS, 4. punkta d) apakšpunkts un 41A. punkts, B papildinājuma B18. punkta g) apakšpunkts (divas atsauces)

SFPIK 6. INTERPRETĀCIJA

"Saistības, kas rodas no līdzdalības konkrētā tirgū — elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi"

ATSAUCES

— 8. SGS "Grāmatvedības politikas, izmaiņas grāmatvedības aplēsēs un kļūdas"

— 37. SGS "Uzkrājumi, iespējamās saistības un iespējamie aktīvi"

PAPILDU INFORMĀCIJA

1. 37. SGS 17. punkts nosaka, ka pienākumu radošs notikums ir pagātnes notikums, kura dēļ rodas pašreizējs pienākums, kā rezultātā uzņēmumam nav citas reālas alternatīvas, kā izpildīt šo pienākumu.

2. 37. SGS 19. punkts nosaka, ka par uzkrājumiem atzīst tikai "tos pagātnes notikumu dēļ radušos pienākumus, kas pastāv neatkarīgi no uzņēmuma darbības nākotnē".

3. Eiropas Savienības direktīva par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA), kura reglamentē iekārtu atkritumu savākšanu, apstrādi, reģenerāciju un glabāšanu, nepiesārņojot vidi, ir radījusi jautājumus par to, kad jāatzīst ekspluatācijas pārtraukšanas saistības attiecībā uz EEIA. Direktīva nodala "jaunus" un "iepriekš radušos" atkritumus, kā arī atkritumus no privātām mājsaimniecībām un atkritumus no citām vietām, kas nav privātas mājsaimniecības. Jauni atkritumi attiecas uz produktiem, kas pārdoti pēc 2005. gada 13. augusta. Tiek uzskatīts, ka visas pirms šā datuma pārdotās mājsaimniecības iekārtas veidos iepriekš radušos atkritumus direktīvas izpratnē.

4. Direktīva nosaka, ka iepriekš radušos mājsaimniecības atkritumu apsaimniekošanas izmaksas jāsedz šā tipa iekārtu ražotājiem, kuri ir tirgū tā perioda laikā, kas jānosaka katras dalībvalsts piemērojamos tiesību aktos (novērtējuma periods). Direktīva nosaka, ka katra dalībvalsts izveido mehānismu, lai ražotāji veiktu proporcionālas iemaksas, "piemēram, proporcionāli savai tirgus daļai, ko nosaka katram iekārtas tipam".

5. Vairākus interpretācijā lietotus terminus, piemēram, "tirgus daļa" un "novērtējuma periods", atsevišķu dalībvalstu piemērojamos tiesību aktos var definēt ļoti dažādi. Piemēram, novērtējuma perioda ilgums varētu būt gads vai tikai viens mēnesis. Tāpat tirgus daļas novērtējums un formulas pienākuma aprēķināšanai dažādu valstu tiesību aktos var atšķirties. Tomēr visi šie piemēri ietekmē tikai saistību novērtējumu, kas neietilpst interpretācijas darbības jomā.

DARBĪBAS JOMA

6. Šajā interpretācijā sniegti norādījumi par atkritumu apsaimniekošanas saistību atzīšanu ražotāju finanšu pārskatos saskaņā ar ES direktīvu par EEIA attiecībā uz agrāk ražoto mājsaimniecības iekārtu pārdošanu.

7. Interpretācijā nav aplūkoti nedz jauni atkritumi, nedz iepriekš radušies atkritumi no vietām, kas nav privātas mājsaimniecības. Šādu atkritumu apsaimniekošanas saistības ir atbilstoši aplūkotas 37. SGS. Tomēr, ja valstu tiesību aktos jauni atkritumi no privātām mājsaimniecībām tiek traktēti līdzīgi kā iepriekš radušies atkritumi no privātām mājsaimniecībām, interpretācijas principus piemēro, atsaucoties uz hierarhiju 8. SGS 10. līdz 12. punktā. 8. SGS dotā hierarhija ir attiecināma arī uz citiem noteikumiem, kas uzliek pienākumus līdzīgi ES direktīvā noteiktajam izmaksu attiecināšanas modelim.

JAUTĀJUMS

8. SFPIK saņēma pieprasījumu ekspluatācijas pārtraukšanas kontekstā saistībā ar EEIA noteikt, kas ir pienākumu radošs notikums saskaņā ar 37. SGS 14. punkta (a) apakšpunktu, lai atzītu uzkrājumus atkritumu apsaimniekošanas izmaksām:

   — agrāk ražoto mājsaimniecības iekārtu ražošana vai pārdošana?

   — līdzdalība tirgū novērtējuma perioda laikā?

   — izmaksu rašanās, veicot atkritumu apsaimniekošanas darbības?

VIENPRĀTĪBA

9. Līdzdalība tirgū novērtējuma perioda laikā ir pienākumu radošs notikums saskaņā ar 37. SGS 14. punkta (a) apakšpunktu. Rezultātā agrāk ražoto mājsaimniecības iekārtu atkritumu apsaimniekošanas izmaksu saistības nerodas, ražojot vai pārdodot produktus. Tā kā pienākums par agrāk ražoto mājsaimniecības iekārtu ir saistīts ar līdzdalību tirgū novērtējuma perioda laikā, nevis ar atsavināmo priekšmetu ražošanu vai pārdošanu, pienākuma nav, ja vien un kamēr pastāv tirgus daļa novērtējuma perioda laikā. Pienākumu radošā notikuma laika noteikšana var arī nebūt atkarīga no konkrētā perioda, kurā tiek veiktas atkritumu apsaimniekošanas darbības un rodas saistītās izmaksas.

SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS

10. Uzņēmums piemēro šo interpretāciju gada periodiem, kuri sākas 2005. gada 1. decembrī vai pēc šā datuma. Ieteicama agrāka piemērošana. Ja uzņēmums piemēro interpretāciju periodam, kurš sākas pirms 2005. gada 1. decembra, tas atklāj šo faktu.

PĀREJA

11. Grāmatvedības politiku izmaiņu uzskaiti veic saskaņā ar 8. SGS.